

Oplegvel Raadsstuk

Portefeuille J. Nieuwenburg
Auteur Dhr. F. Hermans
Telefoon 5114046 E-mail: fhermans@haarlem.nl
SZW/BB Reg.nr. 2012/181318
Te kopiëren: bijlagen Jaarrekening
B & W-vergadering van 22 mei 2012

Onderwerp

Ontwerpjaarrekening 2011 Werkvoorzieningsschap Zuid Kennemerland (Paswerk)

DOEL: Besluiten

De Wet gemeenschappelijke regelingen (Wgr) bepaalt waaraan gemeenschappelijke regelingen moeten voldoen, onder andere met betrekking tot de procedure voor de ontwerpbegroting en jaarrekening van het openbaar lichaam.

Ingevolge artikel 35 Wgr zendt het Werkvoorzieningsschap Zuid Kennemerland Paswerk, de ontwerpjaarrekening 2010 aan de raden van de deelnemende gemeenten zes weken voor vaststelling door het Algemeen Bestuur van Paswerk. De raden van de deelnemende gemeenten kunnen hun zienswijze op de ontwerpjaarrekening voorleggen aan Paswerk. De door het Algemeen Bestuur van Paswerk vastgestelde ontwerpjaarrekening dient Paswerk vervolgens te zenden aan Gedeputeerde Staten van de provincie.

B&W

1. Het college stelt de raad voor om positief te adviseren met betrekking tot de ontwerpjaarrekening 2011 van het Werkvoorzieningsschap Zuid Kennemerland (Paswerk).
2. Het college stelt de raad voor om de paragraaf verbonden partijen in de jaarrekening Werkvoorzieningsschap Zuid Kennemerland uit te breiden met daarin de risico's, het financieel belang en de geleverde prestaties in de aan de Gemeenschappelijke Regeling verbonden BV's.
3. De betrokkenen ontvangen na besluitvorming informatie over dit besluit.
4. Het college stuurt dit voorstel naar de gemeenteraad, nadat de commissie Samenleving hierover een advies heeft uitgebracht

Raad:

Besluit in te vullen door griffie	Moties en amendementen in te vullen door griffie
☐ Conform	☐ Ja
☐ Gewijzigd	☐ Nee
☐ Aangehouden	
☐ Afgevoerd	Datum vergadering

Raadsstuk

Onderwerp: Ontwerpjaarrekening 2011 Werkvoorzieningsschap Zuid Kennemerland (Paswerk)

Reg.nummer: SZW 2012/181318

1. Inleiding

De Wet gemeenschappelijke regelingen (Wgr) bepaalt waaraan gemeenschappelijke regelingen moeten voldoen, onder andere met betrekking tot de procedure voor de ontwerpbegroting en jaarrekening van het openbaar lichaam.

Ingevolge artikel 35 Wgr zendt het Werkvoorzieningsschap Zuid Kennemerland Paswerk, de ontwerpjaarrekening 2011 aan de raden van de deelnemende gemeenten zes weken voor vaststelling door het Algemeen Bestuur van Paswerk. De raden van de deelnemende gemeenten kunnen hun zienswijze op de ontwerpjaarrekening voorleggen aan Paswerk. De door het Algemeen Bestuur van Paswerk vastgestelde ontwerpjaarrekening dient Paswerk vervolgens te zenden aan Gedeputeerde Staten van de provincie.

2. Voorstel aan de raad

1. Het college stelt de raad voor om positief te adviseren met betrekking tot de ontwerpjaarrekening 2011 van het Werkvoorzieningsschap Zuid Kennemerland (Paswerk).
2. Het college stelt de raad voor om de paragraaf verbonden partijen in de jaarrekening Werkvoorzieningsschap Zuid Kennemerland uit te breiden met daarin de risico's, het financieel belang en de geleverde prestaties in de aan de Gemeenschappelijke Regeling verbonden BV's.

3. Beoogd resultaat

Met het positief advies van de gemeenteraden kan het Algemeen Bestuur van Paswerk de jaarrekening 2011 vaststellen.

4. Argumenten

Resultaat jaarrekening 2011

Ondanks het intensieve kostenbeheersing programma is het door de teruglopende netto omzet niet gelukt om een positief exploitatieresultaat te behalen.

In het jaarrekeningresultaat 2011 is verwerkt dat in de aan de GR verbonden BV's onder de holding Werkpas BV een voordelig resultaat geboekt is van €527.000 wat ten gunste komt aan de Gemeenschappelijke Regeling. Dit bedrag betreft een incidenteel voordeel als gevolg van een afrekening van re-integratie activiteiten met de gemeente Haarlem.

Hierdoor is het exploitatietekort van €122.000 beperkt gebleven. Het negatieve resultaat komt ten laste van het eigen vermogen, waardoor de solvabiliteit van Paswerk uitkomt op 32,8 %. Dit is boven de afgesproken ondergrens van 30 %, zodat geen aanvullende bijdrage van de deelnemende gemeenten gevraagd hoeft te worden.

5. Kanttekeningen

Negatief subsidietekort Wsw

Het nieuwe kabinet voert verdere wijzigingen door in de sociale zekerheid die van grote invloed is op Paswerk en de uitvoering van de Wet sociale werkvoorziening. De gemeentelijke subsidies Wsw (€24,3 miljoen) minus de personeelskosten WSW (€26,3 miljoen), ook wel het subsidieresultaat WSW genoemd, bedroeg in 2011 €2,0 miljoen negatief.

De grootste uitdaging betreft daarom het terugdringen van het tekort op de kosten Wsw en het verhogen van de omzet per SW-er: de loonkostensubsidie van het Rijk is niet toereikend voor de feitelijke loonkosten van de SW-werknemers, die in een CAO zijn vastgelegd. Om dit nadelig subsidieresultaat te dekken, heeft Paswerk in het afgelopen jaar de volgende maatregelen getroffen:

- Een verschuiving van activiteiten met laag renderende opbrengsten naar hoger renderende opbrengsten alsmede meer dienstverlenende activiteiten
- Een vermindering van het aantal ambtelijke medewerkers
- Een algehele kostenreductie

Binnen het Dagelijks Bestuur van Paswerk als ook binnen de deelnemende gemeenten bereiden wij momenteel de strategische koers van Paswerk – de zogenaamde scenariodiscussie - voor de (middel)lange termijn voor alsmede de inzet om het negatief subsidieresultaat op de Wsw te reduceren en de netto omzet te verhogen.

Paragraaf verbonden partijen

In Paragraaf 3.5 van de jaarrekening is de structuur van de verbonden partijen uiteengezet. Uit deze paragraaf blijkt onvoldoende wat de risico's, het financieel belang en de geleverde prestaties zijn. Het college stelt de raad voor om deze paragraaf hierop uit te breiden. Dit met als doel om inzicht te krijgen in de verbonden partijen van Paswerk en de risico's die hiermee worden gelopen door Paswerk en daardoor ook voor de deelnemers in de gemeenschappelijke regeling.

6. Uitvoering

Met inachtneming van de adviezen van de betrokken gemeenteraden, stelt het Algemeen Bestuur van Paswerk de ontwerpjaarrekening 2011 vast.

7. Bijlagen

Ontwerpjaarrekening 2011 werkvoorzieningschap Zuid Kennemerland Paswerk.

Het college van burgemeester en wethouders,

de secretaris

de burgemeester

Raadsbesluit

De raad der gemeente Haarlem,

Gelezen het voorstel van het college van burgemeester en wethouders

Besluit:

1. Het college stelt de raad voor om positief te adviseren met betrekking tot de ontwerpjaarrekening 2011 van het Werkvoorzieningsschap Zuid Kennemerland (Paswerk).
2. Het college stelt de raad voor om de paragraaf verbonden partijen in de jaarrekening Werkvoorzieningsschap Zuid Kennemerland uit te breiden met daarin de risico's, het financieel belang en de geleverde prestaties in de aan de Gemeenschappelijke Regeling verbonden BV's.
3. De betrokkenen ontvangen na besluitvorming informatie over dit besluit.
4. Het college stuurt dit voorstel naar de gemeenteraad, nadat de commissie Samenleving hierover een advies heeft uitgebracht.

Gedaan in de vergadering van ... .. (wordt ingevuld door de griffie)

De griffier

De voorzitter

JAARSTUKKEN 2011

INHOUDSOPGAVE

Deel 1: Jaarverslag 2011		Blz.
1.	Bericht van het dagelijks bestuur	4
2.	Programmaverantwoording	
	2.1.1 Directieverslag	5
	2.1.2 Wsw en re-integratie	8
	2.1.3 Financieel	12
3.	Paragrafen Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten	
	3.1 Inleiding	19
	3.2 Weerstandsvermogen	19
	3.3 Onderhoud kapitaal goederen	19
	3.4 Financiering	20
	3.5 Verbonden partijen	22
	3.6 Bedrijfsvoering	22
4.	Kerngegevens	23
5.	Samenstelling bestuur	24
6.	Organogram	25
7.	Lijst met afkortingen	26
 Deel 2: Jaarrekening 2011		
1.	Inleiding	28
2.	Balans per 31 december 2011	29
3.	Programmarekening over 2011	31
4.	Kasstroomoverzicht over 2011	32
5.	Grondslagen voor de waardering en resultaatbepaling	33
6.	Toelichting op de balans	35
7.	Toelichting op de programmarekening	40
8.	Overige gegevens	
	8.1 Overige gegevens	47
	8.2 Investerings	48
	8.3 Verantwoordingsinformatie Wsw	49
	8.4 Controleverklaring	50

BERICHT VAN HET DAGELIJKS BESTUUR VAN WERKVOORZIENINGSCHAP ZUID-KENNEMERLAND

Hierbij bieden wij u de opgemaakte jaarstukken over het verslagjaar 2011 aan. De jaarstukken bestaan uit twee onderdelen, het jaarverslag en de jaarrekening.

Een bijzonder woord van dank en waardering gaat uit naar de directie en haar medewerkers die met veel toewijding en inzet de bedrijfsvoering in goede banen hebben geleid. De jaarrekening 2011 is gecontroleerd door Deloitte Accountants B.V. en opgesteld conform de voorschriften van het Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten. Haar controleverklaring is opgenomen bij de overige gegevens in de jaarrekening.

Het jaar 2011 is afgesloten met een negatief exploitatieresultaat van € 122.000. Het negatieve resultaat is ten laste van de algemene reserve gebracht. Derhalve wordt dit jaar geen bijdrage gevraagd van de deelnemende gemeenten. De solvabiliteit per ultimo 2011 neemt hierdoor af naar 32,8% maar blijft daarmee boven de door het dagelijks bestuur vastgestelde solvabiliteitseis van 30%.

Wij stellen u voor om de jaarrekening ongewijzigd vast te stellen.

18 april 2012

J. Nieuwenburg
Voorzitter Dagelijks Bestuur

1. PROGRAMMAVERANTWOORDING

1.1 Directieverslag

Paswerk heeft een intensief en zwaar jaar achter de rug. De externe omgeving van de sociale werkvoorziening is sterk in beweging. Nieuwe wetgeving, forse bezuinigingen, een veranderende rol van de gemeenten in de sociale zekerheid en – last but not least – een lange recessie betekenen voor Paswerk en haar stakeholders veel verandering. Sociaal-maatschappelijk staat de sociale werkvoorziening in het algemeen en Paswerk in het bijzonder sterk in de belangstelling. Financieel gesproken, is het boekjaar 2011 met een negatief resultaat van € 122K afgesloten. Het intensieve kostenbeheersingsprogramma heeft in 2011 resultaat gehad, maar kon enkele omzettegevallers bij de divisies Re-integratie en Dienstverlening niet geheel compenseren.

Missie

Paswerk is mensontwikkelbedrijf annex re-integratiebedrijf voor mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt. Er zijn totaal bijna 1.100 mensen op basis van de Wet Sociale Werkvoorziening (Wsw) en de Wet Werk en Bijstand (WWB) werkzaam bij en via Paswerk. Paswerk voert haar taken uit voor de vijf gemeenten in de regio Zuid-Kennemerland (in alfabetische volgorde): Bloemendaal, Haarlem, Haarlemmerliede-Spaarnwoude, Heemstede en Zandvoort. Het is de missie van Paswerk om mensen te laten doorstromen “van binnen naar buiten”, dus opleiden en begeleiden bij het (opnieuw) vinden van een gewone baan bij een gewone werkgever of zo dicht mogelijk daarbij. Paswerk heeft eigen leerwerkbedrijven (zoals groen, post, grafisch, metaal, elektro, schoonmaak, catering en verpakken) en eigen re-integratie diensten (zoals assessments, academie, stagebemiddeling, detachering en begeleid werken). Deze leerwerkbedrijven functioneren tweeledig. Zij bieden een unieke en realistische infrastructuur voor werkenderwijs leren (praktijkopleidingen). Tegelijkertijd fungeren zij als reguliere bedrijven in competitieve markten om de commerciële en financiële bedrijfsdoelstellingen te behalen.

Omzetontwikkeling

Het gehele jaar heeft in het teken gestaan van bezuinigingen. Bij de gemeentelijke opdrachtgevers was duidelijk te merken dat er op de re-integratiebudgetten (WWB) bezuinigd werd. Dit had tot gevolg dat bij de divisie Re-integratie minder mensen werden aangemeld dan in de jaren daarvoor. Paswerk heeft daardoor in de divisie Re-integratie een omzetzaling moeten incasseren. Bij de divisie Diensten kwamen bij het onderdeel Flexkracht (groepsdetacheren) door de verslechterde conjunctuur minder opdrachten binnen. Zelfs bij de sector Groen (in het algemeen redelijk bestand tegen conjunctuurwisselingen) was er een bescheiden daling van de omzet waar te nemen. Voor wat betreft de andere sectoren geldt dat met vereende krachten – succesvol – getracht is om de omzet op peil te houden, hetgeen geen sinecure is in terughoudende markten van opdrachtgevers en klanten.

Kostenbeheersing

Paswerk heeft in 2011 op een aantal fronten forse kostenbesparingen gerealiseerd. Dit heeft geleid tot een kostenniveau ver onder de afgesproken begroting. Dit was ook noodzakelijk omdat de Rijkssubsidie voor de Wsw met bijna 10% gekort is in de periode 2010/2011. Het grootste probleem van Paswerk, het negatieve subsidieresultaat van € 2 miljoen is bijna terugverdiend. Er is € 800.000 bezuinigd door met minder ambtenaren hetzelfde werk te doen. Paswerk heeft in 2011 de ambtelijke formatie met 10% teruggebracht. Ook bij het terugdringen van de bedrijfskosten werden goede resultaten boekt. Paswerk is in alle opzichten een voorbeeld van een ‘mean & lean’ bedrijf met een sterk kostenbewustzijn.

Speerpunt

Vanuit de bovengenoemde missie was in 2011 het speerpunt de groei van de doorstroom en uitstroom. Aan het einde van 2011 waren er 200 medewerkers individueel gedetacheerd of werkzaam via begeleid werken bij externe, reguliere werkgevers (bedrijven, non-profit instellingen en overheden). Bij de afdeling Flexkracht (groepsdetachering) waren 130 medewerkers actief. Totaal waren er dus 330 medewerkers bij werkgevers en bedrijven actief. Bij de divisie Diensten, waarin de sectoren Schoonmaak, Fietswerk, Post en Groen zijn opgenomen, zijn eveneens 330 medewerkers actief. Ook deze mensen werken voornamelijk bij allerlei private en publieke opdrachtgevers. De doelstelling om meer dan 60% van de mensen buiten het complex van Paswerk aan de slag te krijgen, is dus gehaald. Ondanks de zware economische situatie heeft Paswerk in 2011 ruim 300 assessments uitgevoerd en kon jobcoaching en begeleiding van werknemers overeind gehouden worden. Paswerk heeft veel geïnvesteerd om de doelstelling met betrekking tot de arbeidsontwikkeling vorm te geven. Het is met name voor de WWB- en Wsw-populaties van belang om een goed traject aangeboden te krijgen, zodat maximale resultaten in de vorm van doorstroom en uitstroom bereikt kunnen worden.

Ketensamenwerking

Paswerk heeft sinds 2008 de strategie om voor de gehele regio Zuid-Kennemerland een breed leerwerkbedrijf te zijn. Natuurlijk wordt daarbij de kern gevormd door de Paswerk leerwerkbedrijven, waarvan sommigen al jaren of tientallen jaren bestaan. Daarnaast heeft Paswerk al jarenlang allerlei samenwerkingsverbanden met een breed palet van partners in Zuid-Kennemerland. Bij die samenwerking wordt steeds de maximale synergie nagestreefd. Ook in 2011 werd de ketensamenwerking uitgebreid. Op het gebied van arbeidsmatige dagbesteding wordt samengewerkt met het regionale zorgconcern Hartekamp Groep in de vorm van het dagbestedingcentrum onder de naam Ruim Baan. Het bedrijf Werkdag B.V. (AWBZ dagbesteding van Paswerk in samenwerking met RIBW, Roads, etc.) biedt eveneens arbeidsmatige dagbesteding. In 2011 is Perspectief Leerwerkbedrijven B.V. gestart. Dit is een samenwerkingsbedrijf van Paswerk tezamen met de gemeente Haarlem, de regionale onderwijsinstellingen Dunamare Onderwijsgroep en ROC Nova College en Jeugdzorg Noord-Holland. Het bedrijf is de voortzetting van de al langer bestaande jeugdzorgprojecten in de vier leerwerkbedrijven: restaurant De Ripper, restaurant De Kloosterkeuken, bouwbedrijf De Adriaan en scheepswerf De Chinook. Kortom: op de gebieden Zorg (AWBZ) en Onderwijs (Perspectief) is Paswerk een ketenpartner.

Op weg naar de Wet werken naar vermogen

Er zijn nu verschillende regelingen om mensen met een beperking aan de slag te helpen, zoals de Wet sociale werkvoorziening (Wsw) en de Wajong (Wet werk en arbeidsondersteuning jonggehandicapten). Ook vallen er mensen met vergelijkbare arbeidsbeperkingen onder de Wet werk en bijstand (WWB). De rechten en plichten in deze regelingen verschillen en daarmee ook de kansen op het vinden van werk, zo zeggen het Kabinet-Rutte en de verantwoordelijke staatssecretaris van Sociale zaken en werkgelegenheid, Paul de Krom. Het Kabinet heeft daarom besloten de Wet werken naar vermogen te gaan invoeren. Daarmee wil de overheid zo veel mogelijk gelijke rechten en plichten voor iedereen die gebruik maakt van de Wsw, Wajong, de WWB. Het moet volgens het kabinet simpeler en overzichtelijker. De nieuwe wet moet het mogelijk maken dat zo veel mogelijk mensen door regulier werk in hun eigen levensonderhoud kunnen voorzien. De beoogde datum van inwerkingtreding is 1 januari 2013. Deze stelselherziening heeft heel veel voeten in aarde. De gemeenten krijgen de regierol en tegelijkertijd wordt door het Rijk fors bezuinigd. De staatssecretaris heeft in mei 2011 zijn hoofdlijnennotitie over de Wet werken naar vermogen (Wwnv) aan de Tweede Kamer gestuurd met als beoogde invoeringsdatum 1 januari 2013. Het Paswerk management is - samen met het bestuur (wethouders en raadsleden van de vijf gemeenten) en de beleidsambtenaren - sinds mei 2011 actief om zich voor te bereiden op de komende situatie. Deze activiteiten zijn begonnen met toekomstverkenningen die een cijfermatige onderbouwing gekregen hebben. Na de zomer is besloten om dit in projectgroepen verder uit te werken en die activiteiten zullen in de loop van 2012 z'n beslag krijgen.

Onze medewerkers

In 2011 heeft de directie en het management speciale aandacht gegeven aan de Paswerk medewerkers. Het is onmiskenbaar zo dat de genoemde stelselherziening en de rijksbezuinigingen op de sociale zekerheid direct en indirect van grote invloed zijn op onze medewerkers. Deze medewerkers zijn door de overheden aan Paswerk toevertrouwd voor werken binnen de Paswerk leerwerkbedrijven en via Paswerk bij reguliere werkgevers. Dat werken heeft naast het hebben van zinvolle arbeidsbesteding en het bijbehorende salaris vooral ook sociaal-maatschappelijke betekenis: een sociaal netwerk, kennis en ervaring opdoen, regelmaat en afleiding. De termijnen tussen de bekendmaking van de kabinetsplannen enerzijds en de invoering van nieuwe Wet werken naar vermogen anderzijds zorgen begrijpelijkerwijs voor feitelijke onzekerheid over werk en inkomen. Bezuinigingen gaan altijd gepaard met lastige keuzes en met nadelige gevolgen voor betrokkenen die van rijks gelden (mede) afhankelijk zijn. Binnen het Paswerk bedrijf hebben directie en management extra inspanningen gepleegd om - daar waar mogelijk - zo concreet mogelijk te zijn over de veranderingen.

Werkgeversbenadering

Paswerk heeft jarenlang gebouwd aan het onderhouden en uitbreiden van haar netwerk van werkgevers in profit en non-profit sectoren die bij kunnen dragen aan banen voor mensen die onder de Wsw en de WWB vallen. Het doel daarvan is om zoveel mogelijk plaatsen voor stage, detachering en begeleid werken te kunnen invullen. In 2011 zijn daarom de marketing- en communicatie-inspanningen in het kader van de werkgeversbenadering vergroot. Zo is de Paswerk Krant (oplage 50.000) voor het eerst verschenen. Doel van deze krant is helder communiceren dat Paswerk mensen heel veel mogelijkheden hebben en alle kansen verdient. Op grond van de vele positieve reacties is besloten om elk kwartaal een dergelijke krant uit te brengen. Paswerk is in 2011 nadrukkelijker zichtbaar geworden in de regio. Door deelname aan ondernemersbeurzen, door actieve participatie in relevante ondernemers- en werkgeversnetwerken en door een actief mediabeleid wordt Paswerk nog beter zichtbaar en bereikbaar. Tijdens de goedbezochte Paswerk Relatiedag in mei 2011 mochten wij staatssecretaris Paul de Krom van Sociale zaken en werkgelegenheid als speciale gast verwelkomen. Hij gaf in zijn speech de eerste contouren van de nieuwe Wet werken naar vermogen weer. Hij heeft bovendien ter plekke de vierde Paswerk Prijs voor Sociaal ondernemen uitgereikt. Uit de drie finalisten Simon Lévelt, Electro ABI en Kennemer Gasthuis heeft de onafhankelijke jury het Kennemer Gasthuis als winnaar 2011 gekozen.

Vooruitzichten

Na 2011 zal 2012 ongetwijfeld een minstens zo gedenkwaardig en zwaar jaar worden. In het jaar dat Paswerk (en haar voorgangers) 40 jaar bestaan zullen de contouren van de nieuwe sociale werkvoorziening onder de nieuwe wetgeving en financiering helder worden.

18 april 2012

C. Boon

Algemeen directeur

2.2 Wsw en re-integratie

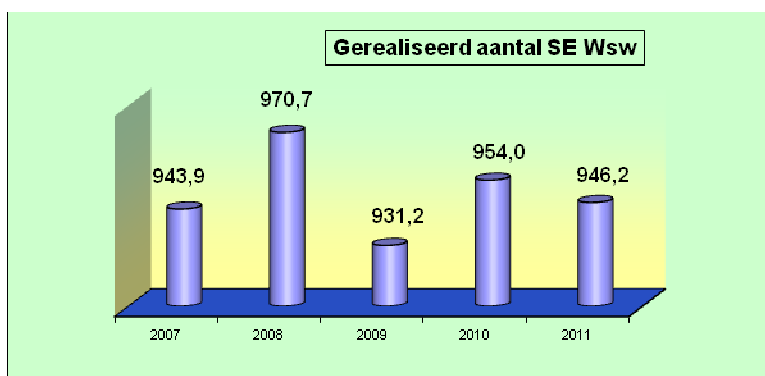
Wsw: taakstelling

De aan Paswerk toegekende taakstelling voor 2011 bedroeg 948 standaard eenheden (SE). Dit is het totaal van de afzonderlijke taakstellingen van de deelnemende gemeente (863 SE) plus het aantal SE van de buitengemeenten (85 SE).

De taakstelling nam in 2011 en ten opzichte van 2010 af met 10,8 SE. Deze afname wordt vooral veroorzaakt door de buitengemeenten. Voor de gemeente Heemstede en de gemeente Zandvoort nam de taakstelling toe en bij de gemeenten Bloemendaal en Haarlemmerliede-Spaarnwoude daalde de taakstelling.

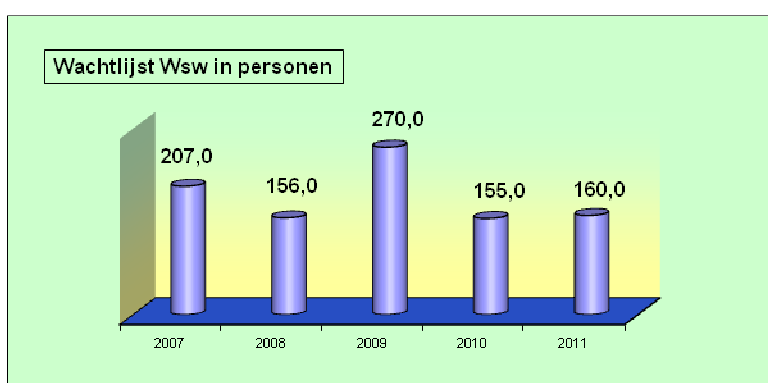
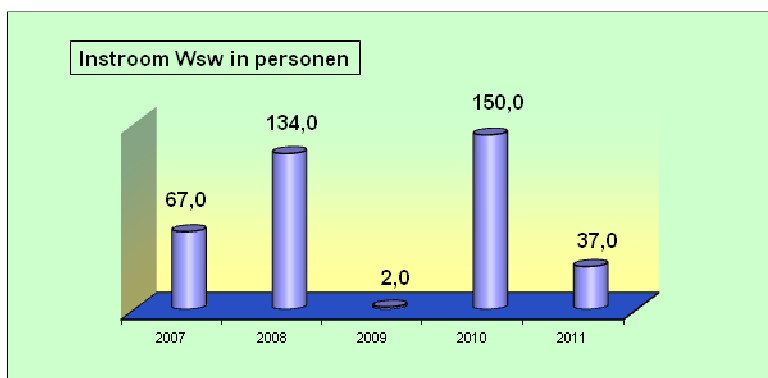
Net als voorgaande jaren is het instrument van collegiale uitruil, dit wil zeggen het uitruilen van niet benutte taakstelling binnen de GR gemeenten, toegepast. Dit heeft geleid tot een betere benutting van de beschikbare taakstellingen van de gemeenten binnen de gemeenschappelijke regeling.

Het gerealiseerde aantal Wsw'ers komt in 2011 uit op gemiddeld 946,3 SE, dit is 1,7 SE minder dan de taakstelling.

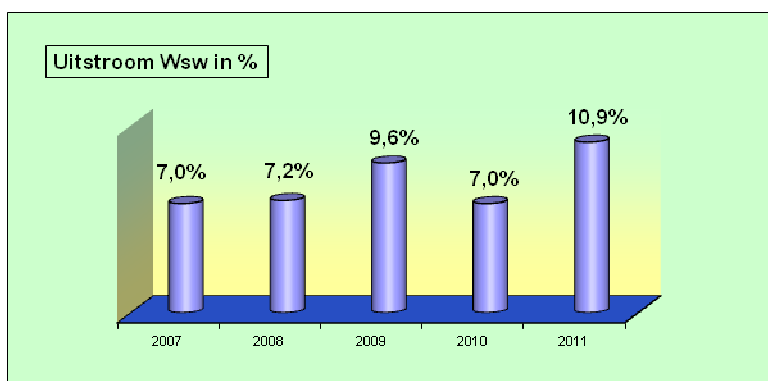
Wsw: instroom en wachtlijst

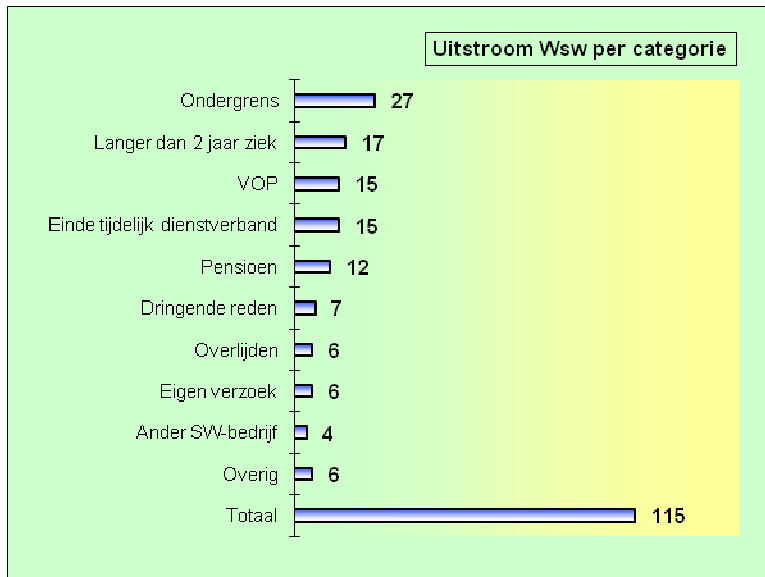
Dit jaar zijn er slechts 37 nieuwe Wsw'ers ingestroomd. Deze relatief lage instroom had te maken met een beperktere ruimte voor nieuwe instroom door afname van de beschikbare taakstelling. Bovendien kwam de instroom van nieuwe Wsw'ers pas later in het jaar op gang vanwege een hoge bezetting aan het begin van het jaar. Per saldo is de werkelijk gerealiseerde bezetting net iets onder de taakstelling geëindigd. Desondanks laat de wachtlijst Wsw slechts een geringe toename zien van 155 personen in 2010 naar 160 personen per ultimo 2011.

Wsw: uitstroom

In totaal zijn in 2011 115 personen uitgestroomd. Dit komt overeen met een percentage van 10,9% wat ruim boven het meerjarig gemiddelde van zo'n 7% ligt. Deze hogere uitstroom werd veroorzaakt door een relatief groot aantal ondergrensprocedures, einde dienstverbanden (na 1 jaar), dringende redenen tot ontslag en ontslag na 2 jaar ziekte. Bij de eerste twee categorieën wordt niet langer aan de formele vereisten voldaan om voor een Wsw-dienstverband in aanmerking te komen. Gezien de samenstelling van de populatie Wsw'ers wordt de komende jaren een verhoogde uitstroom verwacht in de categorie pensionering.

Wsw: ziekteverzuim

Het ziekteverzuim van de Wsw populatie laat in 2011 een lichte stijging zien ten opzichte van 2010. Het verzuimpercentage steeg van 14,5 % naar 15,1 %.

In het jaarverslag 2010 werd reeds vermeld dat vooral de toename van het langdurig ziekteverzuim de oorzaak was voor de stijging van het ziekteverzuim. Dit langdurig ziekteverzuim werkte door in 2011 en heeft een substantieel effect gehad op het verzuimpercentage over de eerste 6 maanden van het jaar. Dit had onder andere te maken met een groot aantal ondergrensprocedures. Het UWV eist namelijk dat deze medewerkers gedurende de loop van de procedure als ziek worden geregistreerd. Het effect hiervan op het ziekteverzuimpercentage was ongeveer 1,5 %.

De stijging van het ziekteverzuim heeft er wel toe geleid dat het verzuimbeleid nog verder is aangescherpt. Met een grotere frequentie worden de verzuimresultaten geanalyseerd, besproken en worden de noodzakelijke acties uitgezet. Afdelingshoofden en teamleiders worden geïnstrueerd en bijgestaan bij het terugdringen van het verzuim. De samenwerking en inzet van bedrijfsartsen is verder verbeterd. Dit heeft er toe geleid dat het vanaf medio 2011 het ziekteverzuim nadrukkelijk is afgenomen. Inmiddels blijkt dat deze dalende tendens ook in 2012 doorzet. Aan het einde van het eerste kwartaal bedroeg het verzuimpercentage 10,4% en ligt daarmee ook onder het landelijke gemiddelde voor de Wsw van 13,3% (2011).

Re-integratie

Paswerk zet al enige jaren met succes in op het benutten van de aanwezige kennis en de faciliteiten ten behoeve van andere doelgroepen met een afstand tot de arbeidsmarkt dan de Wsw. Het beleid is er op gericht om voor een grote diversiteit aan mensen in een achterstandssituatie, een tussenstation te zijn op naar weg naar een plaats op de arbeidsmarkt.

Ook dit jaar is daar door de verschillende deelnemende gemeenten gebruik van gemaakt. Een aantal reeds in 2010 ingezette trends hebben zich in 2011 doorgezet. Zo was er eind 2010 sprake van een instroomstop van cliënten bij de grootste opdrachtgever van Re-integratie, de gemeente Haarlem. Deze instroomstop was ook in het eerste kwartaal van 2011 nog van kracht. Hierdoor ontstond in het begin van het jaar een aanzienlijke achterstand op de begroting. Later in het jaar is deze achterstand weer ingelopen, mede door de inzet van diverse aanvullende producten en diensten. Een andere (negatieve) trend die zich ook in 2011 manifesteerde is dat de regiogemeenten minder gebruik maakten van de re-integratie activiteiten van Paswerk. In de loop van het jaar nam de inzet van re-integratie producten en diensten, met name voor de gemeente Haarlem, weer toe. Daarbij werd voornamelijk gebruik gemaakt van Werkstages en Assessments.

Tijdens Werkstages werken cliënten met behoud van uitkering. Dit gebeurt zo veel mogelijk bij een externe werkgever. Paswerk breidde daartoe het reeds bestaande netwerk van werkgevers nog verder uit. Als de stage bij een werkgever (nog) niet mogelijk is, worden zij ingezet bij een van de werkdelen van Paswerk. Gedurende de Werkstage volgen de cliënten een intensief traject van scholing, training en coaching om zodoende belemmeringen bij toetreding tot de arbeidsmarkt te verkleinen of weg te nemen. Het uiteindelijke doel van een werkstage is het verkrijgen en behouden van een betaalde baan. Dit jaar startte 233 werkstages bij Paswerk. Hiervan liepen er op 1 januari 2012 nog 148.

Ook van de Assessments werd in 2011 weer veel gebruik gemaakt. Hoofdzakelijk door de Sociale Dienst van de gemeente Haarlem. Dit product heeft zich inmiddels verder doorontwikkeld. Maar in de kern gaat het om het assessment 'Ken je Klant' met een duur van 6 tot 8 weken en de 'Potentieel Beoordeling'. De eerste is bedoeld om een zo goed mogelijk beeld van het klantenbestand van de gemeente Haarlem te krijgen. De tweede wordt ingezet of een cliënt past binnen het competentieprofiel van een specifieke functie of opleiding. Beide producten zijn goed uitgekristalliseerd en worden ingezet om de mogelijkheden van de cliënten zo goed mogelijk in beeld te brengen en zodoende de cliënten het meest passende traject aan te bieden. Groot voordeel van deze werkwijze is dat duur van de trajecten naar werk uiteindelijk afnemen. En de kans op uitstroom toeneemt. In 2011 zijn er in totaal 232 assessments gestart. Op 1 januari 2012 liepen er nog 94.

Naast de bestaande producten en diensten zijn er in de tweede helft van 2011 ook nieuwe re-integratieproducten ontwikkeld, dit gebeurde telkens in projectvorm. Het ging om de volgende projecten:

- Zorgproject
- Loonwaardemeting
- Jongeren

In het Zorgproject is er voor een dertigtal cliënten van de Sociale Dienst middels een interactieve intake onderzocht of zij middels AWBZ financiering tot een zinvolle dagbesteding konden komen. Het ging hier specifiek om cliënten van het Bureau Bijzondere Doelgroepen. Doorgaans zijn dit cliënten die al jaren van een bijstandsuitkering gebruik maken en die te maken hebben met meervoudige problematiek. Voor deze groep cliënten worden over het algemeen geen actieve re-integratie trajecten naar werk meer ingezet.

Inmiddels is dit project afgesloten en maakt een aantal van hen gebruik van de dagbestedingactiviteiten. Het project heeft er toe geleid dat er voor 2012 wederom voor 50 trajecten een dergelijke interactieve intake wordt ingezet.

Het project 'Loonwaardemeting' is in het laatste kwartaal van 2011 opgestart. Dit project heeft als doel om ervaring op te doen met het instrument loonwaardemeting. Loonwaarde en loondispensatie vormen centrale begrippen in de nieuwe Wet Werken naar Vermogen. Dit is de reden dat het van belang is om hierin te investeren en met deze instrumenten ervaring op te doen. Het project is in volle gang en loopt nog verder door in 2012.

Tenslotte is er een project gestart dat specifiek gericht is op de re-integratie van jongeren in de leeftijd van 23 tot 27 jaar. Juist voor deze categorie bijstandsgerechtigden is het van belang om de duur in een bijstandsuitkering zo kort mogelijk te houden. Paswerk heeft daartoe een programma ontwikkeld waarin door middel van intensieve coaching en (groepsgewijze) training de afstand tot de arbeidsmarkt zo beperkt mogelijk is gehouden. Dit project is inmiddels afgerond. Er hebben 16 jongeren aan meegedaan.

2.3 Financieel

Resultaten Werkvoorzieningschap Zuid-Kennemerland (Paswerk)

Werkvoorzieningschap Zuid Kennemerland heeft het verslagjaar 2011 afgesloten met een negatief exploitatieresultaat van € 122.000. Naast het resultaat van de gemeenschappelijke regeling, realiseerde de andere tot de groep behorende entiteiten (nevenstructuur) een exploitatieresultaat van € 107.000 negatief. Het totale exploitatieresultaat van Paswerk als groep komt daarmee uit op € 228.000 negatief. In de (aangepaste) begroting voor 2011 van de gemeenschappelijke regeling was uitgegaan van een negatief exploitatie resultaat van € 608.000. Tegen de achtergrond van de zeer gematigde economische ontwikkeling en de zware bezuinigingen door het Rijk is dit geen slecht resultaat.

In het exploitatieresultaat van Werkvoorzieningschap Zuid Kennemerland van € 122.000 is bij het resultaat deelnemingen een dividenduitkering opgenomen van € 527.000 van Werkpas Holding B.V. Werkvoorzieningschap Zuid Kennemerland heeft alle certificaten van aandelen van Werkpas Holding B.V. in eigendom en heeft daarmee recht op alle economische voordelen (lees: dividend) vanuit de nebenstructuur. De dividenduitkering in 2011 is uitgevoerd conform het besluit van het dagelijks bestuur dat begin 2011 is genomen. In de begroting van 2011 is dit daarom niet opgenomen omdat deze reeds in het najaar van 2010 is vastgesteld.

In het najaar van 2010 werd bij de bespreking van de Rijksbegroting bekend dat voor 2011 een bezuiniging op de Wsw in het verschiet lag. Deze bezuiniging kwam boven op de korting die al in 2010 was doorgevoerd vanwege het uitblijven van de indexering van de Wsw subsidie. Voor Paswerk betekende dit een aanvullend tekort op de uitvoering van de Wsw van € 1,4 miljoen. Het subsidieresultaat liep daardoor in de begroting op tot ruim € 2,3 miljoen negatief. Dit was voor het bestuur aanleiding om de oorspronkelijk voor 2011 opgestelde begroting te herzien en dekking te vinden voor de wegvallende subsidieopbrengsten.

Met deze zware bezuinigingstaakstelling en de nog steeds ongunstige economische omstandigheden ging het jaar 2011 van start. De doelstelling voor 2011 stond derhalve in het teken van intensieve kostenbesparingen maar ook vooral in het verhogen van de uitstroom van deelnemers. Het bevorderen van de door-/uitstroom heeft met de toename van het aantal individueel gedetacheerden en begeleid werkenden een forse impuls gekregen. De ontwikkeling van de omzet bij de divisie Productie en de divisie Diensten stond hierdoor onder druk omdat de uitstroom van deelnemers niet kon worden aangevuld met aanwas van nieuwe deelnemers. De lagere omzet bij de divisies en de wegvallende subsidieopbrengsten Wsw konden echter vrijwel geheel worden gecompenseerd door besparingen op de personeelskosten en overige bedrijfskosten.

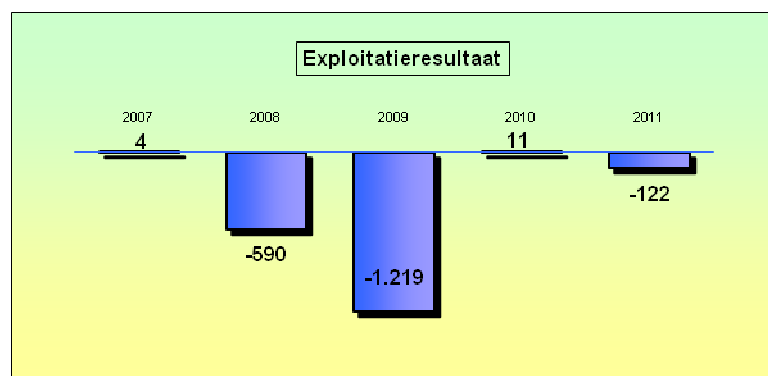
In het kader van de begrotingsrechtmatigheid wordt in deze paragraaf en in aanvulling daarop in de toelichting op de balans en programmarekening een analyse gemaakt van de oorzaken van de afwijkingen tussen de begroting en realisatie.

Verkorte programmarekening 2011: werkelijk ten opzichte van de gewijzigde begroting

	2011	2011	
	Werkelijk	Gewijzigde begroting	Verschil
Opbrengsten:			
Netto omzet	12.594.825	13.748.947	1.154.122-
Overige opbrengsten	<u>308.998</u>	<u>130.355</u>	<u>178.643</u>
Totaal opbrengsten	12.903.823	13.879.302	975.479-
Subsidieresultaat Wsw	2.029.990-	2.311.802-	281.812
Subsidieresultaat WIW	14.196-	12.136-	2.060-
Kosten:			
Personeelskosten ambtelijke medewerkers	7.496.994	7.955.308	458.314-
Overige kosten	<u>4.021.356</u>	<u>4.346.275</u>	<u>324.918-</u>
Totaal kosten	11.518.351	12.301.583	783.231-
Bedrijfsresultaat	658.713-	746.219-	87.503
Incidentele baten (+) en lasten (-)	10.071	-	10.071
Exploitatieresultaat	648.642-	746.219-	97.574
Bijdrage deelnemende gemeenten	-	-	-
Resultaat deelnemingen	527.000	138.061	388.939
Resultaat na bestemming	121.642-	608.158-	486.513

De onderstaande grafiek geeft de ontwikkeling van het exploitatieresultaat van de afgelopen vijf jaar weer.

Toelichting:

Netto omzet +/- € 1.154.000:

De gerealiseerde netto omzet bleef in het verslagjaar achter bij de verwachtingen. In totaal werd ten opzichte van de begroting € 1,1 miljoen minder netto omzet gerealiseerd en ten opzichte van vorig jaar € 0,8 miljoen. De divisie Re-integratie realiseerde € 0,9 miljoen minder netto omzet ten opzichte van de prognose en de divisie Diensten € 0,6 miljoen. De netto omzet van de divisie Productie kwam uit op het niveau van de begroting. Met name de teruglopende omzet uit re-integratieactiviteiten, de sterke afname van het aantal trajecten WWB en de nog steeds ongunstige economische omstandigheden zijn de hoofdoorzaken van de lagere omzet.

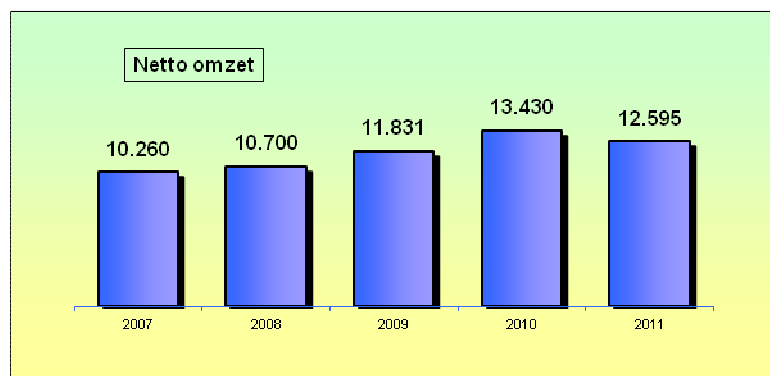
Direct bij aanvang van het verslagjaar werd de divisie Re-integratie geconfronteerd met een sterke terugval van de re-integratieactiviteiten en een afname van het aantal WWB-trajecten. Een en ander werd ingegeven door de bezuinigingen op de re-integratiebudgetten bij de diverse gemeenten. Hoewel in het najaar van 2011 de activiteiten weer aantrokken bleek dit onvoldoende om de reeds opgelopen achterstanden goed te maken. De omzet uit de re-integratieactiviteiten bleef hierdoor ruim € 0,5 miljoen achter op prognose.

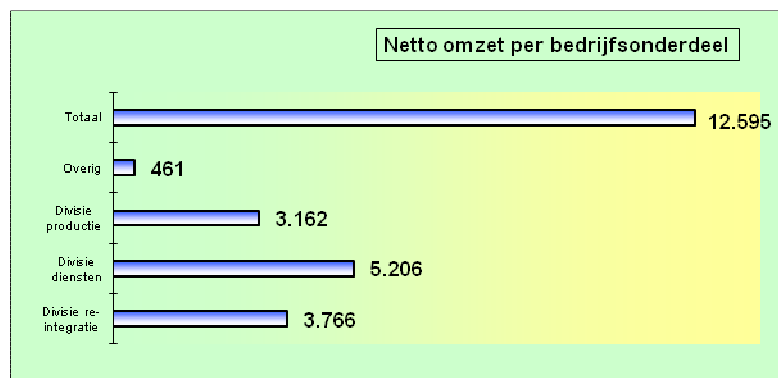
Bij het onderdeel individueel detacheren is veel inspanning verricht om de ambitieuze doelstelling, om gemiddeld 180 fte individueel te detacheren, te realiseren. Hierdoor steeg, in vergelijking tot 2010, de netto omzet met meer dan € 0,3 miljoen. Het realiseren van de doelstelling werd echter bemoeilijkt door de economische omstandigheden die werkgevers er van weerhield om extern arbeidscapaciteit in te huren. Hoewel aan het einde van het jaar het aantal van 180 fte uiteindelijk werd gehaald was dit onvoldoende om de doelstelling van 180 fte gemiddeld over het jaar te realiseren. Dit heeft geleid tot een lagere omzet van € 0,3 miljoen ten opzichte van de prognose.

Voor het eerst na jaren verzwakte de groei van de omzet van de divisie Diensten, met name bij de bedrijfsonderdelen Groen en Flexkracht. De gerealiseerde netto omzet bleef in totaal € 0,6 miljoen achter bij de prognose. Een aantal oorzaken lag hieraan ten grondslag. Zo heeft de divisie Diensten een forse bijdrage geleverd aan de overall doelstelling om deelnemers te laten uitstromen. Het aantal individueel gedetacheerden kon hierdoor fors toenemen maar dit ging ten kosten van de eigen omzet omdat vrijgekomen werkplekken niet konden worden opgevuld met andere categorieën deelnemers zoals bijvoorbeeld WWB'ers. Hiermee was in de begroting wel rekening gehouden. Daarnaast viel bij het onderdeel Groen het winterwerk tegen door de zachte weersomstandigheden en was de invloed van bezuinigingen bij diverse gemeentes merkbaar bij de opdrachtverstrekking naar Paswerk. Het onderdeel Flexkracht had net als individueel detacheren te maken met terughoudendheid van opdrachtgevers om mensen in te huren.

De divisie Productie realiseerde de geprognosticeerde omzet. De resultaten van de verschillende bedrijfsonderdelen laten echter een wisselend beeld zien. Zo deed het onderdeel industrie (Verpakken, Textiel, Beschut werk) het een stuk beter dan Techniek (Metaal, Koel/Electro, Wielwerk). Ook bij de divisie Productie was de invloed van de gematigde economische ontwikkeling nog merkbaar.

De ontwikkeling van de netto omzet per jaar en verdeling per bedrijfsonderdeel in 2011.

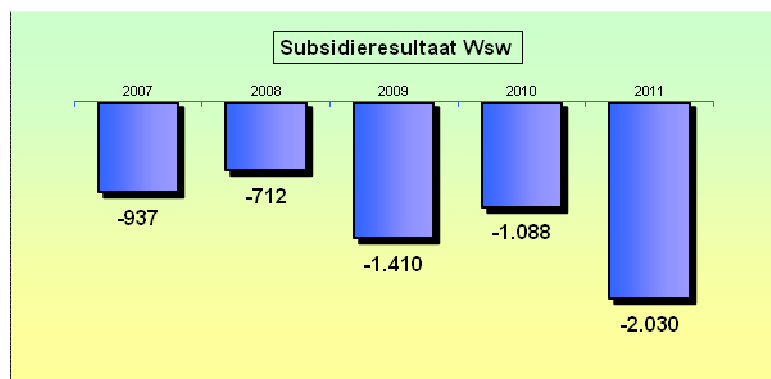
Subsidieresultaat Wsw +/- € 282.000:

Als gevolg van de bezuinigingen door het Rijk is dit jaar een korting op het Wsw-budget doorgevoerd van 5%. Dit betekende voor Paswerk een verlaging van de Wsw-subsidie met ruim € 1,4 miljoen. Daarmee kwam het voor 2011 begrote subsidieresultaat Wsw (het verschil tussen de loon- en personeelskosten en de ontvangen subsidie voor Wsw medewerkers) van € 2,3 miljoen negatief aanzienlijk slechter uit dan voorgaande jaren. Desondanks is het over 2011 werkelijk gerealiseerde subsidieresultaat, met een positieve afwijking ten opzichte van de begroting van € 282.000, beter dan verwacht.

Deze positieve ontwikkeling van het subsidieresultaat Wsw is grotendeels toe te schrijven aan een hoger aantal Wsw'ers die begeleid werkten. Gemiddeld waren 14,0 fte werkzaam in de constructie van begeleid werken tegenover een begroot aantal van 5,3 fte. Hierdoor werd het subsidieresultaat Wsw met ruim € 216.000 positief beïnvloedt. Het management is verheugd dat alle inspanningen om begeleid werken te stimuleren nu ook daadwerkelijk effect sorteren. Daarnaast werd het subsidieresultaat Wsw positief beïnvloedt, met circa € 123.000, door lagere vervoerskosten en overige personeelskosten Wsw. Zo leidde vooral de besparingen op het individueel taxivoer tot lagere vervoerskosten. De overige personeelskosten werden gereduceerd door besparingen op de kosten van bedrijfsgeneeskundige zorg, opleidingen en werk- en veiligheidskleding.

Minder gunstig was de ontwikkeling van de gemiddelde loonkosten. De gemiddelde werkelijke loonkosten per Wsw'er in 2011 kwamen fractioneel hoger uit dan de begroting en nagenoeg op hetzelfde gemiddelde loonkosten niveau als 2010. Door beperkte instroom van nieuwe Wsw'ers is het gunstige financiële effect dat wordt bereikt door instroom van Wsw'ers met lage loonkosten en uistroom van Wsw'ers met hoge loonkosten dit jaar zeer beperkt.

In onderstaande grafiek is het subsidieresultaat Wsw over de jaren 2007 - 2011 weergegeven.

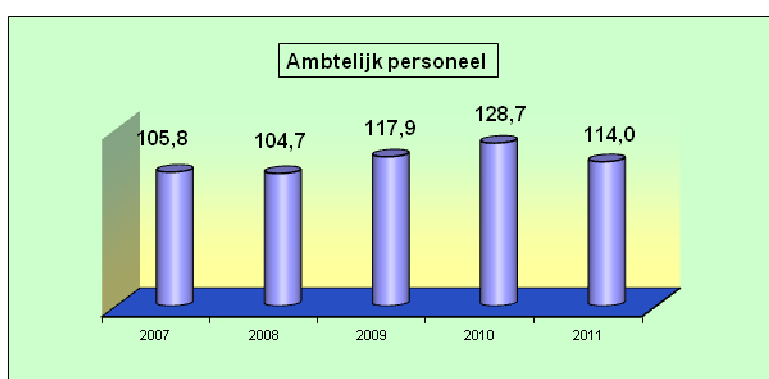

Personeelskosten ambtelijke medewerkers -/- 458.000:

De efficiëntere inrichting van de personele organisatie heeft dit verslagjaar veel aandacht opgeëist. Het resultaat hiervan is een forse reductie van 14,7 fte van de (ambtelijke) personele bezetting. Zo waren er in 2011 gemiddeld 114,0 fte in dienst. In 2010 waren dit nog 128,7 fte. Dit en voorts lagere overige personeelskosten vormen de belangrijkste reden voor de afname van de loonkosten ambtelijk personeel met bijna € 800.000 ten opzichte van vorig jaar.

In de oorspronkelijke begroting voor 2011 was uitgegaan van in totaal 123,1 fte. Begin 2011 is echter, in het kader van de bezuinigingsmaatregelen ter dekking van de tekorten op de Wsw, besloten om de begroting voor loonkosten ambtelijk personeel met € 275.000 te verlagen naar € 7.815.000, in casu 5,6 fte minder. Tegenover deze aangepaste begroting van 117,5 fte (123,1 -/- 5,6 fte) komt het werkelijk aantal van 114,0 fte derhalve nog 3,5 fte lager uit. Een en ander heeft geleid tot een aanvullende kostenverlaging op de begroting van ruim € 210.000. Daarnaast zijn lagere loonkosten als gevolg van het uitblijven van CAO loonstijgingen en minder uitgaven voor overige personeelskosten de verklaring de overige besparing van € 109.000 op het loonkostenbudget.

Het aantal fte's ambtelijk personeel over de afgelopen vijf jaar.

Overige (bedrijfs-) kosten -/- € 325.000:

In vergelijking tot de begroting is in 2011 € 325.000 minder aan overige bedrijfskosten uitgegeven. Dit is in het licht van de besparingen die reeds in de afgelopen jaren zijn gerealiseerd een behoorlijk bedrag. Uitgaven zijn steeds kritisch beoordeeld en er is gekeken in hoeverre het bedrijfseconomisch verantwoord was om de betreffende uitgaven niet te doen. Vermeld dient te worden dat met name op het vlak van investeringen in bedrijfsmaterieel en onderhoudskosten voor gebouwen de besparingen een niet al te structureel karakter hebben. Recapitulerend naar kostencategorie geeft dit het volgende beeld.

Afschrijvingen op materiële vaste activa	-/-	37.000
Rentelasten	-/-	17.000
Huur	-/-	18.000
Onderhoudskosten	-/-	175.000
Energieverbruik	+	32.000
Belastingen en verzekeringen		-
Algemene kosten	-/-	74.000
Diverse lasten	-/-	36.000

Totaal overige (bedrijfs-) kosten	-/-	325.000

De afschrijvingskosten op materiële vaste activa zijn lager omdat er dit jaar veel minder is geïnvesteerd dan is begroot. In totaal is voor € 472.000 in bedrijfsmaterieel geïnvesteerd tegenover een begroting van € 817.000. Dit betreft vooral machines voor het bedrijfs onderdeel Groen en ICT-investeringen. De gunstige rentetarieven voor kortlopend geld hebben geresulteerd in lagere rentelasten. Immers een steeds groter deel wordt gefinancierd met kort geld (kasgeldleningen). Het grootste deel van de lagere uitgaven bij overige bedrijfskosten wordt echter veroorzaakt door lagere onderhoudskosten, met name onderhoud gebouwen en onderhoud machines en installaties. Dit is het gevolg van diverse maatregelen zoals betere contractvoorwaarden en opdrachtverstrekking naar leveranciers, uitvoering van

onderhoud in eigen beheer en op verantwoorde wijze uitstellen van onderhoud. Ook bij de algemene kosten is fors bespaard en op diverse onderdelen minder uitgegeven. De enige categorie waar de werkelijke kosten de begroting overschreden was de kosten van energieverbruik. Dit had vooral te maken met hogere kosten voor brandstoffen (prijzen en verbruik) voor machines en vervoermiddelen.

Onvoorzien/Algemene dekkingsmiddelen:

In de begroting voor 2011 zijn geen bedragen opgenomen voor onvoorzien, derhalve is in dit jaarverslag ook geen overzicht opgenomen voor het gebruik van geraamde bedragen voor onvoorzien. Ditzelfde geldt voor algemene dekkingsmiddelen.

Verkorte programmarekening: werkelijk 2011 ten opzichte van 2010

	2011 Werkelijk	2010 Werkelijk	Verschil
Opbrengsten:			
Netto omzet	12.594.825	13.429.644	834.819-
Overige opbrengsten	308.998	409.306	100.307-
Totaal opbrengsten	12.903.823	13.838.949	935.126-
Subsidieresultaat Wsw	2.029.990-	1.087.825-	942.165-
Subsidieresultaat WIW	14.196-	11.855-	2.341-
Kosten:			
Personeelskosten ambtelijke medewerkers	7.496.994	8.289.389	792.395-
Overige kosten	4.021.356	4.424.351	402.994-
Totaal kosten	11.518.351	12.713.740	1.195.389-
Bedrijfsresultaat	658.713-	25.529	684.244-
Incidentele baten (+) en lasten (-)	10.071	14.414-	24.485
Exploitatieresultaat	648.642-	11.115	659.759-
Bijdrage deelnemende gemeenten	-	-	-
Resultaat deelnemingen	527.000	-	527.000
Resultaat na bestemming	121.642-	11.115	132.759-

Overig financieel:

Investerings:

In 2011 is voor een bedrag van € 472.000 aan bedrijfsmiddelen geïnvesteerd. Dit is ruim € 345.000 minder dan de oorspronkelijke begroting. Ook dit jaar is zeer kritisch gekeken naar de noodzaak van investeringen en daar waar mogelijk is bezuinigd of zijn investeringen uitgesteld. Dit is gebeurd op bedrijfseconomisch verantwoorde wijze en zonder dat dit tot knelpunten in de bedrijfsvoering leidde.

Zo is er voor circa € 150.000 aan geplande investeringen voor diverse machines ten behoeve van het bedrijfsonderdeel Groen niet uitgevoerd evenals een investering van € 75.000 voor 2 personenbussen die was opgenomen voor het onderdeel Flexkracht. Daarnaast is ook circa € 80.000 minder uitgegeven aan hard- en software. In de komende periode zullen genoemde investeringen wel moeten worden gedaan omdat verdere uitstel kan leiden tot knelpunten in de bedrijfsvoering.

De investeringen zijn geheel gefinancierd uit de vrijkomende cashflow. Het totaalbedrag van de investeringen ligt dit jaar ruim € 730.000 lager dan het niveau van de afschrijvingskosten. In totaal was voor een bedrag van € 817.000 aan investeringen in de begroting opgenomen.

De belangrijkste investeringen betroffen (personen-) vervoermiddelen en werkmaterieel ten behoeve van de bedrijfsonderdelen Groen en Wielwerk. Het betrof naast vervangingsinvesteringen ook uitbreidingsinvesteringen ter ondersteuning van de groei van deze dienstverlenende activiteiten. Alle in 2011 gedane investeringen hadden een economisch nut.

Liquiditeit en solvabiliteit:

Het jaar is afgesloten met een negatief exploitatieresultaat van € 122.000. De current ratio, een maatstaf voor de liquiditeit waarmee wordt aangegeven in hoeverre de organisatie aan haar verplichtingen op korte termijn kan voldoen, is gestegen van 0,73 per ultimo 2010 naar 0,78 per ultimo 2011. Dit is met name het gevolg van de (relatieve) toename van de vorderingen en de liquide middelen ten opzichte van de kortlopende schulden.

Een current ratio van 1,0 tot 1,2 wordt gezien als een minimum om goed aan de korte termijn verplichtingen te kunnen voldoen. De liquiditeit blijft daarmee op een kritisch niveau voor de bedrijfsvoering. Een tijdige bevoorschotting door de deelnemende gemeenten en betaling van openstaande facturen van debiteuren is absoluut noodzakelijk om de liquiditeit niet in gevaar te brengen. De liquiditeitspositie wordt nauwlettend gevolgd.

De solvabiliteit, het eigen vermogen in verhouding tot het balanstotaal, is een kengetal voor de mate waarin de organisatie in staat is om aan haar verplichtingen op lange termijn te voldoen. De solvabiliteit is ten opzichte van het voorgaande verslagjaar verslechterd met 1,4%, van 34,0% per ultimo 2010 naar 32,8% per ultimo 2011. Deze verslechtering is uiteraard het gevolg van de toename van kortlopende schulden en afname van het eigen vermogen door het negatieve exploitatie resultaat, wat heeft geleid tot een ongunstigere balansverhouding.

Daarmee komt de solvabiliteit nog net uit boven het percentage van 30% wat door het dagelijks bestuur als beleidsuitgangspunt is vastgesteld als buffer om de continuïteit te kunnen waarborgen. Een solvabiliteit van 30% of meer is voor de branche waarbinnen Paswerk opereert een goede norm.

3. PARAGRAFEN BESLUIT BEGROTING EN VERANTWOORDING PROVINCIE EN GEMEENTEN

3.1 Inleiding

In dit hoofdstuk worden de uit het 'Besluit Begroting en Verantwoording' verplicht gestelde paragrafen behandeld voor zover relevant voor de gemeenschappelijke regeling.

3.2 Weerstandsvermogen

Onder weerstandsvermogen wordt verstaan de mogelijkheid om (financiële) tegenvallers op te vangen. Bij het bepalen van het weerstandsvermogen spelen in essentie twee begrippen een belangrijke rol: de weerstands-capaciteit en de mogelijke risico's.

De weerstandscapaciteit wordt bepaald door de middelen en mogelijkheden waarover de organisatie beschikt of kan beschikken om niet begrote kosten te dekken. Een van de mogelijkheden die Paswerk heeft om niet begrote kosten te dekken is het doorvoeren van bezuinigingen binnen de begroting zelf. Omdat echter een groot deel van de kosten bestaan uit niet of nauwelijks beïnvloedbare kosten is deze mogelijkheid beperkt. Een andere mogelijkheid is dat de aan de gemeenschappelijke regeling deelnemende gemeenten, ieder voor hun aandeel, bijdragen in het negatieve exploitatiesaldo van enig jaar. Immers de GR gemeenten zijn hier aan gehouden conform artikel 35 van de gemeenschappelijke regeling.

Voor de beoordeling van het weerstandsvermogen zijn die risico's van belang die in het geval zich een dergelijke, in de begroting onvoorzien positieve dan wel negatieve, gebeurtenis voordoet dit van materieel invloed is op de begroting. Een belangrijke gebeurtenis die in dit verband kan worden genoemd is de forse bezuiniging op het Wsw-budget die door het Rijk vanaf 2011 wordt doorgevoerd. Zo heeft Paswerk voor het jaar 2011 een bedrag van ruim 1,4 miljoen moeten bezuinigen als gevolg van een verlaging van de Wsw-subsidie. Ook de bezuinigingen op de re-integratiebudgetten bij gemeenten zelf hebben een grote invloed op de begroting van Paswerk. Een andere gebeurtenis is de nasleep van de in het najaar van 2008 ontstane kredietcrisis. Nog steeds zijn nadelige effecten hiervan, met name op de ontwikkeling van de omzet, merkbaar. Hoewel de economie zich geleidelijk hersteld zijn de verwachtingen voor de toekomst nog tamelijk ongewis. De precieze effecten zijn dan ook moeilijk te voorspellen. Paswerk zal echter zover als mogelijk rekening houden met de gevolgen hiervan. Er wordt veel extra inspanning geleverd om de nodige omzet te realiseren en alle uitgaven worden kritisch beoordeeld op de noodzaak ervan. Voorts hebben zich in het verslagjaar geen risico's voorgedaan waarvan de financiële invloed van materieel belang was op de begroting.

3.3 Onderhoud kapitaalgoederen

Het beleid van Paswerk is er op gericht dat er uitsluitend wordt geïnvesteerd in kapitaalgoederen die ten dienste staan van de bedrijfsvoering en bijdragen aan de realisatie van de doelstellingen. Het merendeel van de kapitaalgoederen bestaat uit gronden, gebouwen, machines, apparaten, installaties en vervoermiddelen.

Kapitaalgoederen zoals machines, apparaten, installaties en vervoermiddelen worden vervangen indien de economische dan wel de technische levensduur is verstreken en de continuïteit van de bedrijfsvoering dit vereist. Nieuwe investeringen worden slechts gedaan als aan de daarvoor opgestelde criteria wordt voldaan. Kapitaalgoederen waarvan het niet langer is gerechtvaardigd dat zij worden aangehouden worden afgestoten.

Het beleid ten aanzien van het onderhoud van kapitaalgoederen is geënt op instandhouding en waarborging van de inzetbaarheid tegen de laagste 'total cost of ownership'. Om een goed inzicht te krijgen van het noodzakelijke onderhoud van gebouwen is het bestaande meerjaren onderhoudsplan in de loop van 2009 geactualiseerd. De kosten van incidenteel en planmatig onderhoud worden gedekt uit de lopende exploitatierekening.

3.4 Financiering

Het treasurybeleid is vastgelegd in het treasurywet. Hiermee wordt voldaan aan de eisen die vanuit de Wet fido aan decentrale overheden worden gesteld. Paswerk onderkent het belang van een verantwoord en adequaat beheer van haar financiële middelen en wenst haar activiteiten op het gebied van treasury op een zo transparante en beheersbaar mogelijke wijze in te richten.

Risicobeheer

In dit verslagjaar heeft Paswerk geen leningen of garanties bij derden uitgezet. Paswerk maakt geen gebruik van derivaten en er is geen sprake van exposures in vreemde valuta. De toetsing aan de kasgeldlimiet en de renterisiconorm zoals deze door de Wet fido worden voorgeschreven en in onderstaande tabellen zijn uitgewerkt leert dat deze niet worden overschreden.

Als gevolg van de slechte economische omstandigheden is het betalingsrisico op uitstaande vorderingen van debiteuren nog steeds aanzienlijk. Dit risico wordt gematigd doordat een substantieel deel van de vorderingen uitstaat bij overheids- (gerelateerde) instellingen welke per definitie een lager betalingsrisico kennen.

De liquiditeitspositie is kwetsbaar. In aanmerking nemende dat conform het geldende aflossingsschema voor de langlopende leningen in 2011 voor een bedrag van € 575.000 is afgelost en dat de huidige economisch situatie risico's inhoudt voor de ontwikkeling van de resultaten zal de liquiditeitspositie kritisch moeten worden gevolgd. Door middel van een adequate liquiditeitsplanning en -bewaking wordt getracht deze liquiditeitsrisico's te beheersen.

Financiering

In 2011 zijn geen extra leningen aangetrokken behoudens uitbreiding van de kasgeldleningen met € 1,25 miljoen, van € 3,5 miljoen per ultimo 2010 naar 4,75 miljoen per ultimo 2011.

<u>Toetsing aan de kasgeldlimiet:</u>	1e kw	2e kw	3e kw	4e kw
<u>Toegestane kasgeldlimiet:</u> Omvang van de begroting per 1 januari (grondslag)	39.368.967	39.368.967	39.368.967	39.368.967
In procenten van de grondslag	8,2%	8,2%	8,2%	8,2%
Kasgeldlimiet	<u>3.228.255</u>	<u>3.228.255</u>	<u>3.228.255</u>	<u>3.228.255</u>
<u>Netto vlottende schuld:</u> Vlottende schuld:				
Opgenomen gelden korter dan 1 jaar	3.500.000	4.250.000	4.750.000	4.750.000
Schuld in rekening-courant	441.226	-	115.205	-
Totaal vlottende schuld	<u>3.941.226</u>	<u>4.250.000</u>	<u>4.865.205</u>	<u>4.750.000</u>
Vlottende middelen:				
Contante gelden in kas	8.184	6.813	7.486	9.421
Tegoeden in rekening-courant	119.640	131.667	258.458	618.719
Overige uitstaande gelden korter dan 1 jaar	14.595	14.595	14.595	14.595
Totaal vlottende middelen	<u>142.420</u>	<u>153.075</u>	<u>280.539</u>	<u>642.735</u>
Netto vlottende schuld	<u>3.798.806</u>	<u>4.096.925</u>	<u>4.584.666</u>	<u>4.107.265</u>

Toets kasgeldlimiet:

Toegestane kasgeldlimiet	3.228.255	3.228.255	3.228.255	3.228.255
Netto vlottende schuld	3.798.806	4.096.925	4.584.666	4.107.265
Ruimte	<u>570.551-</u>	<u>868.670-</u>	<u>1.356.411-</u>	<u>879.010-</u>

De toetsing aan de kasgeldlimiet dient plaats te vinden per eerste datum van ieder kwartaal.

<u>Toetsing aan de renterisiconorm:</u>	<u>2011</u>	<u>2010</u>	<u>2009</u>	<u>2008</u>
---	-------------	-------------	-------------	-------------

Renterisico op langlopende schulden:

Renteherziening op langlopende schulden o/g	0	0	0	0
Renteherziening op langlopende schulden u/g	0	0	0	0
Netto renteherziening op langlopende schulden	<u>0</u>	<u>0</u>	<u>0</u>	<u>0</u>
Nieuw aangetrokken langlopende schulden o/g	190	773	0	0
Nieuw verstrekte langlopende leningen u/g	0	0	0	0
Netto nieuw aangetrokken langlopende schulden	<u>190</u>	<u>773</u>	<u>0</u>	<u>0</u>
Betaalde aflossingen	575.000	575.000	711.134	756.512
Herfinanciering	190	773	0	0
Renterisico op de langlopende schulden	<u>190</u>	<u>773</u>	<u>0</u>	<u>0</u>

Renterisiconorm:

Stand van de vaste schuld op 1 januari	4.407.500	4.982.500	5.693.634	6.450.146
Het bij ministeriële regeling vastgestelde percentage	20%	20%	20%	20%
Renterisiconorm	<u>881.500</u>	<u>996.500</u>	<u>1.138.727</u>	<u>1.290.029</u>

Toetsing renterisiconorm:

Renterisiconorm (minimum)	2.500.000	2.500.000	2.500.000	2.500.000
Renterisico op de langlopende schulden	190	773	0	0
Ruimte	<u>2.499.810</u>	<u>2.499.227</u>	<u>2.500.000</u>	<u>2.500.000</u>

3.5 Verbonden partijen

Een verbonden partij is een privaot- dan wel publiekrechtelijke organisatie waarin een bestuurlijk én een financieel belang wordt gehouden. Een bestuurlijk belang is aanwezig indien er zeggenschap bestaat uit hoofde van stemrecht dan wel vertegenwoordiging in het bestuur van de organisatie. Een financieel belang is aanwezig wanneer een ter beschikking gesteld bedrag niet verhaalbaar is bij faillissement, dan wel als financiële aansprakelijkheid bestaat indien de verbonden partij haar verplichtingen niet nakomt.

De gemeenschappelijke regeling Paswerk is gelieerd met de onderstaande verbonden partijen. Het bestaansrecht van deze partijen wordt uitsluitend ontleend aan de bijdrage die wordt geleverd aan en het realiseren van de doelstelling van Paswerk.

Stichting Administratiekantoor Werkpas Holding

Stichting Administratiekantoor Werkpas Holding (SAWH) houdt 100% van de aandelen van Werkpas Holding B.V. De Stichting AWH heeft certificaten van aandelen uitgegeven voor de door haar in Werkpas Holding BV gehouden aandelen. De Stichting AWH heeft tot doel het behartigen van de belangen van de certificaathouders. De certificaten van aandelen van Stichting AWH zijn voor 100% verkregen door Werkvoorzieningschap Zuid Kennemerland. Het Dagelijks Bestuur van het Werkvoorzieningschap Zuid-Kennemerland (Paswerk) vormt een personele unie met het bestuur van de stichting.

Werkpas Holding B.V.

Werkpas Holding B.V. houdt 100% van de aandelen van Werkpas B.V., Personeel WZK B.V., Werkdag B.V. en Leerwerkbedrijven Kennemerland B.V.

Werkpas B.V.

Werkpas B.V. houdt zich bezig met re-integratieactiviteiten, detachering en dienstverlening in het kader van begeleid werken ingevolge Wsw.

Personeel WZK B.V.

Personeel WZK B.V. heeft ten doel het aannemen en detacheren van personeel en het verlenen van diensten op het gebied van personeelsvoorziening. Het binnen Personeel WZK B.V. tijdelijk of voor onbepaalde tijd aangestelde personeel verleent haar diensten aan Paswerk. De personele kosten worden aan Paswerk doorberekend.

Werkdag B.V.

Werkdag B.V. heeft ten doel het bieden van (AWBZ-gefinancierde) dagbesteding, zorgdiensten, behandeling en begeleiding van personen die vanwege hun handicap, ziekte, psychosociale of andere redenen daartoe behoefte hebben.

Leerwerkbedrijven Kennemerland B.V.

De doelstelling van Leerwerkbedrijven Kennemerland B.V. is het bieden van trajecten aan jongeren met psychosociale en/of gedragsproblemen, onder meer door het bieden van re-integratietrajecten, het bieden van arbeidsmarkttoeleiding en het verzorgen van vakopleidingen.

3.6 Bedrijfsvoering

In hoofdstuk 2 hebben wij inzicht gegeven in de stand van zaken en beleidsvoornemens ten aanzien van de bedrijfsvoering waar wij naar verwijzen.

4. KERNGEGEVENS

(bedragen in Euro)	2011 Werkelijk	2011 Begroting	2010 Werkelijk
Wsw:			
Wsw werknemers (personen)	1.039,0	1.070,0	1.061,5
Wsw werknemers (fte)	913,4	934,0	932,5
Wsw werknemers begeleid werken (fte)	14,0	5,3	6,4
Taakstelling Wsw (SE's)	948,0	952,6	958,8
Gemiddeld gerealiseerd Wsw (SE's)	946,2		954,0
WIW:			
WIW werknemers (personen)	15,0	15,0	15,0
WIW werknemers (fte)	13,9	13,9	13,9
Ambtelijke werknemers:			
Ambtelijke werknemers (fte)	114,0	123,1	128,7
Financieel:			
<u>Per fte Wsw</u>			
Netto omzet (per fte Wsw)	13.581	14.637	14.304
Subsidie Wsw (per fte Wsw)	26.665	26.125	27.382
Personeelskosten Wsw (per fte Wsw)	28.854	28.586	28.540
Subsidieresultaat Wsw (per fte Wsw)	2.189-	2.461-	1.159-
<u>Resultaat</u>			
Netto omzet	12.594.825	13.748.947	13.429.644
Exploitatieresultaat	121.642-	608.158-	11.115
Gemeentelijke bijdrage	-	-	-
Cash flow	1.086.766		1.250.712
<u>Vermogen</u>			
Balanstotaal	17.874.430		17.619.542
Eigen vermogen	5.864.698		5.986.340
Langlopende schulden	3.833.464		4.408.273
<u>Activa</u>			
Materiële vaste activa	12.795.345		13.534.037
Investeringen	471.815	817.471	615.446
Afschrijvingen	1.208.409	1.245.558	1.239.597
<u>Ratio's</u>			
Solvabiliteit	32,8%		34,0%
Current ratio	0,78		0,73

5. SAMENSTELLING VAN HET BESTUUR VAN WERKVOORZIENINGSCHAP Z-K "PASWERK"

Dagelijks Bestuur:

Gemeente Haarlem	De heer J. Nieuwenburg, <u>voorzitter</u>
Gemeente Heemstede	De heer J. Botter, <u>waarnemend voorzitter</u>
Gemeente Haarlemmerliede	De heer F. Zantkuijl
Gemeente Bloemendaal	De heer A. Bruggeman
Gemeente Zandvoort	De heer G.J.W. Toonen, <u>secretaris</u>

De leden van het Dagelijks Bestuur waren tevens lid van het Algemeen Bestuur.

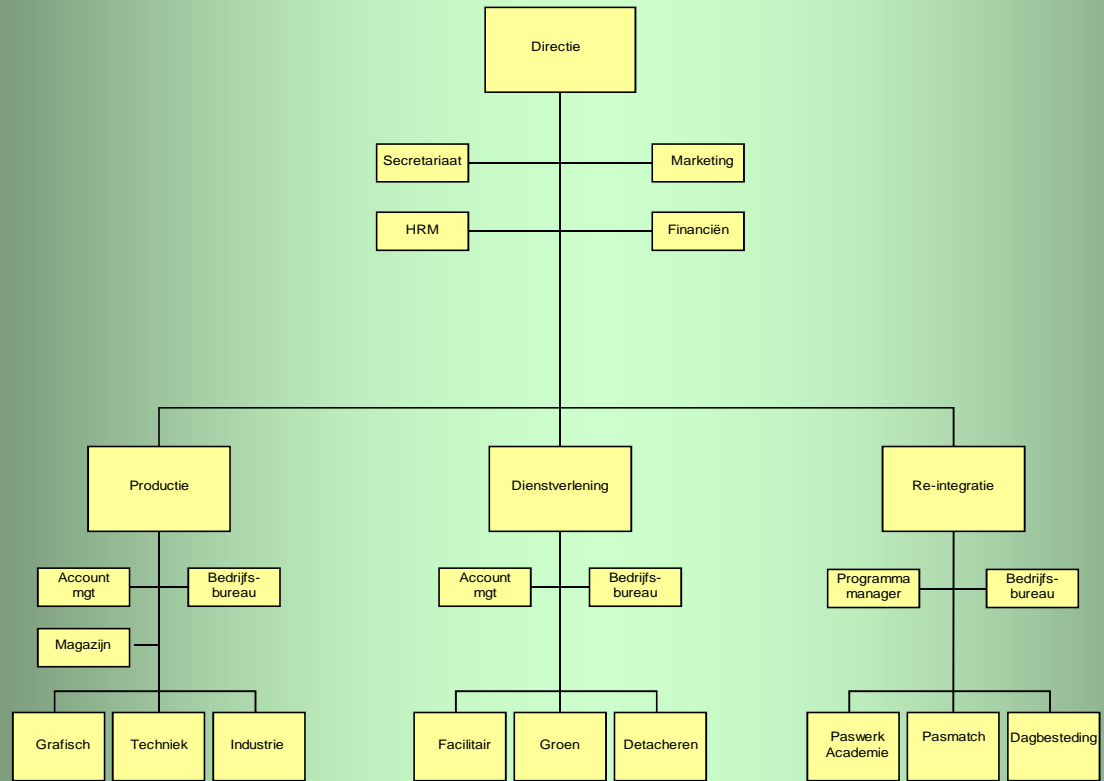
Algemeen Bestuur:

Gemeente Haarlem	De heer L.J. Mulder De heer R.H.C. Hiltmann Mevrouw M.G.B. Breed (tot 1 december 2011) Mevrouw L.C. van Zetten (per 1 december 2011) De heer J. Fritz De heer R.G.J. de Jong
Gemeente Heemstede	De heer W.M.M. Heeremans De heer M.B.H.J. Radix (tot 27 januari 2011) De heer C.T.F.J. Leenders (per 27 januari 2011)
Gemeente Haarlemmerliede	De heer G.A. Jägers
Gemeente Bloemendaal	De heer M.J.T.M. Schnackers De heer F.W. van den Berg
Gemeente Zandvoort	De heer J. Kramer

Directie:

De heer C. Boon, algemeen directeur

6. ORGANOGRAM PASWERK

7. LIJST VAN AFKORTINGEN

AB	Algemeen bestuur
ADV	Arbeidsduurverkortng
AP-post	Anno Passato (jaaroverschrijdende post)
ARBO-wet	Arbeidsomstandighedenwet
AWBZ	Algemene Wet Bijzondere Ziektekosten
BMW	Bedrijfsmaatschappelijk werk
BNG	Bank Nederlandse Gemeenten
BOREA	Branche Organisatie Reïntegratiebedrijven
BV	Besloten Vennootschap
CEDRIS	Landelijk Overlegorgaan voor de Sociale Werkvoorziening
CWI	Centrum voor Werk en Inkomen
DB	Dagelijks Bestuur
DVO	Dagverblijf voor Ouderen (t.b.v. verstandelijk gehandicapten vanaf 18 jaar)
FC	Funcieclassificatie
FTE	Full Time Equivalent (voltijdwerknemer)
GR	Gemeenschappelijke Regeling
GVT	Gezinsvervangend Tehuis (t.b.v. verstandelijk gehandicapten)
GGZ	Geestelijke Gezondheids Zorg
HRM	Human Resource Management (personeel en organisatie)
ITB	Individuele Traject Begeleiding
IvAS/Heliomare	Instituut voor Arbeid en Scholing van Heliomare
IZA	Instituut Ziektekostenvoorziening Ambtenaren
KAM	Kwaliteit Arbo en Milieu
MAST	Methode Aspect Survey Techniques
MEE	Organisatie voor ondersteuning van mensen met een beperking
MLK-school	School voor Moeilijk Lerende Kinderen
MTZW	Maximum Termijn Ziektewet
NIA	Nederlands Instituut voor Arbeidsomstandigheden
NV	Naamloze Vennootschap
OR	Ondernemingsraad
PAGO	Periodiek Arbeids Gezondheidskundig onderzoek (door de Arbo Unie)
PDC	Provinciaal Directeuren Contact
PGGM	Pensioenfonds voor de Gezondheid, Geestelijke en Mij. Belangen
PPS	Paswerk Private Samenwerking
RI&E	Risico Inventarisatie en Evaluatie
RAOC	Regionaal Arbeid Ontwikkel Centrum
ROADS	Regionale Organisatie voor Arbeid Dagbesteding en Scholing
SE	Standaard Eenheid (voor berekening subsidie per werknemer)
SEIN	Stichting Epilepsie Instellingen Nederland
SiSa	Single information, Single audit
SMT	Sociaal Medisch Team (t.b.v. begeleiding zieke werknemers)
SUWI	Structuur Uitvoering Werk en Inkomen
SW	Sociale Werkvoorziening
TTA	Test- en Trainingsafdeling
UVI	Uitvoeringsinstelling (in de sociale zekerheid)
UWV	Uitvoeringsorgaan Werknemers Verzekeringen
VCA	Veiligheid, gezondheid en milieu Checklist Aannemers
WAO	Wet op de Arbeids Ongeschiktheidsverzekering
Wet Fido	Wet Financiering decentrale overheden
Wet WIA	Wet Werk en Inkomen naar Arbeidsvermogen
WMO	Wet maatschappelijke ondersteuning
Wsw	Wet sociale werkvoorziening
WW	Werkloosheids Wet
WWB	Wet Werk en Bijstand
WZK	Werkvoorzieningsschap Zuid-Kennemerland
ZMLK-school	School voor Zeer Moeilijk Lerende Kinderen

DEEL 2: JAARREKENING 2011

1. INLEIDING

De jaarrekening 2011 van Paswerk bevat de balans, het kasstroomoverzicht, de programmarekening en de toelichting daarop. De jaarrekening is gecontroleerd door Deloitte Accountants B.V. De controleverklaring is opgenomen in paragraaf 8, onderdeel 'overige gegevens'.

De jaarrekening is opgesteld conform de voorschriften van het Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten.

2. BALANS

(bedragen in Euro)

	31 december 2011	31 december 2010
<u>ACTIVA</u>		
<u>Vaste activa</u>		
Materiële vaste activa		
Investeringen met een economisch nut	12.795.345	13.534.037
Financiële vaste activa		
Kapitaalverstrekkingen aan overige verbonden partijen	1	1
Totaal vaste activa	12.795.346	13.534.038
<u>Vlottende activa</u>		
Voorraden		
Overige grond- en hulpstoffen	109.482	158.821
Gereed product en handelsgoederen	152.613	249.045
	262.094	407.866
Uitzettingen met een rentetypische looptijd korter dan één jaar		
Vorderingen op openbare lichamen	2.067.033	1.552.399
Overige vorderingen	1.907.321	1.578.573
Overige uitzettingen	14.595	14.595
	3.988.949	3.145.567
Liquide middelen		
Kassaldi	4.941	8.184
Banksaldi	537.780	119.640
	542.721	127.825
Overlopende activa		
Overige nog te ontvangen en de vooruitbetaalde bedragen die ten laste van volgende begrotingsjaren	285.321	404.246
Totaal vlottende activa	5.079.085	4.085.503
TOTAAL ACTIVA	17.874.430	17.619.543

	<u>31 december 2011</u>	<u>31 december 2010</u>
<u>PASSIVA</u>		
<u>Vaste passiva</u>		
<u>Eigen vermogen</u>		
Algemene reserve	5.986.340	5.975.225
Resultaat na bestemming	<u>121.642-</u>	<u>11.115</u>
Totaal eigen vermogen	<u>5.864.698</u>	<u>5.986.340</u>
<u>Voorzieningen voor verplichtingen, verliezen en risico's</u>	<u>7.606</u>	<u>260.742</u>
<u>Vaste schulden met een rentetypische looptijd van één jaar of langer</u>		
Onderhandse leningen van binnenlandse banken en overige financiële instellingen	3.825.000	4.400.000
Ontvangen waarborgsommen	<u>8.464</u>	<u>8.273</u>
Totaal vaste schulden	<u>3.833.464</u>	<u>4.408.273</u>
<u>Vlottende passiva</u>		
<u>Netto vlottende schulden met een rentetypische looptijd korter dan één jaar</u>		
Kasgeldleningen	4.750.000	3.500.000
Bank- en giro saldi	-	441.226
Overige schulden	<u>1.788.858</u>	<u>1.645.381</u>
Totaal vlottende passiva	<u>6.538.858</u>	<u>5.586.607</u>
<u>Overlopende passiva</u>		
Verplichtingen die in het begrotingsjaar zijn opgebouwd en die in een volgend begrotingsjaar tot betaling komen	1.419.502	1.285.683
Overige vooruitontvangen bedragen die ten bate van volgende begrotingsjaren komen	<u>210.303</u>	<u>91.897</u>
Totaal overlopende passiva	<u>1.629.805</u>	<u>1.377.579</u>
TOTAAL PASSIVA	<u>17.874.430</u>	<u>17.619.543</u>

3. PROGRAMMAREKENING

(bedragen in Euro)

	2011 Werkelijk	2011 Begroting voor wijziging	2011 Begroting na wijziging	2010 Werkelijk
Programma WSW				
Netto omzet	12.594.825	14.098.947	13.748.947	13.429.644
Overige opbrengsten				
Gemeentelijke bijdrage bestuurskosten	68.911	90.000	90.000	76.510
Diverse bijdragen en baten	240.088	40.355	40.355	332.795
Totaal overige opbrengsten	308.998	130.355	130.355	409.306
Totaal opbrengsten	12.903.823	14.229.302	13.879.302	13.838.949
Subsidie Wsw	24.320.372	25.952.832	24.539.054	25.708.020
Personeelskosten Wsw				
Bruto lonen	20.210.530	21.070.884	20.494.251	20.509.463
Wet vermindering afdracht	48.207-	15.000-	15.000-	60.529-
Sociale lasten en pensioenpremies	5.224.017	5.421.812	5.273.444	5.300.391
Uitkeringen	90.823-	55.000-	55.000-	105.801-
Vervoerskosten	628.973	679.780	679.780	671.639
Overige kosten	340.701	413.254	413.254	466.447
Werkgeverssubsidies begeleid werken	85.171	60.127	60.127	14.235
Totaal personeelskosten Wsw	26.350.361	27.575.856	26.850.856	26.795.844
Subsidieresultaat Wsw	2.029.990-	1.623.024-	2.311.802-	1.087.825-
Subsidie (voormalig) WIW	339.892	343.852	343.852	337.455
Personeelskosten (voormalig) WIW				
Bruto lonen	300.755	299.619	299.619	299.185
Sociale lasten en pensioenpremies	47.834	51.932	51.932	46.914
Vervoerskosten	1.328	1.437	1.437	1.437
Overige kosten	4.171	3.000	3.000	1.773
Totaal personeelskosten (voormalig) WIW	354.088	355.988	355.988	349.310
Subsidieresultaat (voormalig) WIW	14.196-	12.136-	12.136-	11.855-
Personeelskosten ambtelijke medewerkers				
Bruto lonen	1.934.471	1.936.191	1.936.191	1.957.256
Wet vermindering afdracht	10.927-	-	-	-
Sociale lasten en pensioenpremies	455.867	477.530	477.530	461.593
Uitkeringen	3.545-	15.000	15.000	7.768-
Vervoerskosten	85.452	53.158	53.158	80.300
Doorbelaste loonkosten derden	4.747.615	5.223.429	4.959.075	4.999.280
Overige kosten	463.854	525.000	514.354	798.728
Aanwending voorziening personeel	175.794-	-	-	-
Totaal personeelskosten ambtelijke medewerkers	7.496.994	8.230.308	7.955.308	8.289.389
Overige kosten				
Afschrijvingskosten materiële vaste activa	1.208.409	1.255.586	1.245.558	1.239.597
Rente	255.049	272.451	272.451	264.486
Huur	246.139	274.600	263.600	284.922
Onderhoudskosten	867.113	1.042.237	1.042.237	916.174
Kosten energie	479.058	447.010	447.010	477.291
Belastingen en verzekeringen	223.376	222.940	222.940	224.742
Algemene kosten	703.415	906.450	777.478	718.108
Diverse kosten	38.797	75.000	75.000	299.031
Totaal overige kosten	4.021.356	4.496.275	4.346.275	4.424.351
Bedrijfsresultaat	658.713-	132.441-	746.219-	25.529
Incidentele baten (+) en lasten (-)	10.071	-	-	14.414-
Exploitatieresultaat	648.642-	132.441-	746.219-	11.115
Bijdrage deelnemende gemeenten	-	-	-	-
Resultaat deelnemingen	527.000	138.061	138.061	-
Resultaat voor bestemming	121.642-	5.620	608.158-	11.115
Mutaties Reserves	-	-	-	-
Resultaat na bestemming	121.642-	5.620	608.158-	11.115

4. KASSTROOMOVERZICHT

(bedragen in Euro)

	2011	2010
<u>Kasstroom uit operationele activiteiten</u>		
Resultaat	121.642-	11.115
Afschrijvingen (netto)	1.208.409	1.239.597
Cash flow	1.086.767	1.250.712
Mutatie voorraden	145.771	37.228
Mutatie vorderingen	724.457-	663.310-
Mutatie leverancierskrediet	78.389-	292.380-
Mutatie bankkrediet	441.226-	441.226
Mutatie overige kortlopende schulden	474.091	3.020.674-
Mutatie werkkapitaal	624.208-	3.497.910-
Mutatie voorzieningen	253.136-	246.212
Totaal kasstroom uit operationele activiteiten	209.422	2.000.985-
<u>Kasstroom uit investeringsactiviteiten</u>		
Investerings in materiële vaste activa	471.815-	574.192-
Desinvesterings in materiële vaste activa	2.098	41.101
Investerings in financiële vaste activa	-	-
Totaal kasstroom uit investeringsactiviteiten	469.717-	533.091-
<u>Kasstroom uit financieringsactiviteiten</u>		
Opname kasgeldlening	1.250.000	900.000
Aflossingen langlopende schulden	574.810-	574.227-
Totaal kasstroom uit financieringsactiviteiten	675.190	325.773
Toename (+) afname (-) geldmiddelen	414.896	2.208.303-

5. GRONDSLAGEN VOOR DE WAARDERING EN RESULTAATBEPALING

Algemene grondslagen voor het opstellen van de jaarrekening

De waardering van de activa en passiva en de bepaling van het resultaat vindt plaats op basis van historische kosten. Tenzij bij de desbetreffende balanspost anders is vermeld, worden de activa en passiva opgenomen tegen nominale waarde. Voor zover het Besluit Begroting en Verantwoording Provincies en Gemeenten (na besluit wijziging van 10 juli 2007) niet anders voorschrijft, zijn de baten en lasten toegerekend aan het jaar waarop zij betrekking hebben. Winsten worden slechts opgenomen voor zover zij op de balansdatum zijn gerealiseerd. Verliezen en risico's die hun oorsprong vinden voor het eind van het begrotingsjaar worden in acht genomen indien zij voor het opmaken van de jaarrekening bekend zijn geworden.

Balans

Vaste activa: materiële vaste activa

Materiële vaste activa worden gewaardeerd op de verkrijgings- of vervaardigingsprijs verminderd met de afschrijvingen. De verkrijgingsprijs omvat de inkoopprijs en de bijkomende kosten. De vervaardigingsprijs omvat de aanschaffingskosten van de gebruikte grond- en hulpstoffen en de overige kosten, welke rechtstreeks aan de vervaardiging kunnen worden toegerekend. Bij de waardering van de materiële vaste activa wordt rekening gehouden met een vermindering van hun waarde indien deze naar verwachting duurzaam is. In het begrotingsjaar heeft een dergelijke vermindering niet plaatsgevonden.

Op grond wordt niet afgeschreven. Voor het overige vindt afschrijving plaats op basis van de historische aanschafprijs volgens een stelsel dat is afgestemd op de verwachte toekomstige gebruiksduur, rekening houdend met een eventuele restwaarde. Er wordt afgeschreven volgens de lineaire methode en vanaf het moment van ingebruikname van het actief.

De onderstaande afschrijvingstermijnen worden toegepast:

Grond, geen afschrijving;
Voorzieningen terreinen, 5 tot 20 jaar;
Bedrijfsgebouwen, 3 tot 40 jaar;
Vervoermiddelen, 2 tot 12 jaar;
Machines, apparaten en installaties, 2 tot 30 jaar;
Overige materiële vaste activa, 2 tot 20 jaar.

Vaste activa: financiële vaste activa

De financiële vaste activa zijn gewaardeerd tegen verkrijgingsprijs. Bij de waardering van de financiële vaste activa wordt rekening gehouden met een vermindering van hun waarde indien deze naar verwachting duurzaam is. In het begrotingsjaar heeft een dergelijke vermindering niet plaatsgevonden.

Flottende activa: voorraden

De grond- en hulpstoffen worden gewaardeerd tegen standaard verrekenprijzen, gebaseerd op de gemiddelde betaalde inkoopprijs. Verschillen tussen standaard verrekenprijzen en feitelijke inkoopprijs worden als bedrijfsresultaat verantwoord. Incourante voorraden zijn afgewaardeerd tot marktwaarde.

Het gereed product wordt gewaardeerd tegen de fabricagekostprijs. De fabricagekostprijs bestaat uit de verrekenprijzen van de grond- en hulpstoffen, de loon- en machinekosten en overige kosten die aan de vervaardiging kunnen worden toegekend. Incourante voorraden zijn afgewaardeerd tot marktwaarde.

Flottende activa: uitzettingen en overlopende activa

De uitzettingen worden gewaardeerd tegen de nominale waarde. Voor de verwachte oninbaarheid van uitzettingen (met name vorderingen) is een voorziening getroffen. De voorziening wordt statisch bepaald op basis van de geschatte inningskansen.

Flottende activa: liquide middelen

De liquide middelen worden tegen de nominale waarde opgenomen en omvatten bank-, giro- en kassaldi, evenals gelden onderweg.

Passiva: eigen vermogen

Het eigen vermogen bestaat uit de algemene reserve en het nog te bestemmen resultaat. Het kapitaal is opgenomen tegen de nominale waarde. De algemene reserve dient als buffer om toekomstige tegenvallers te kunnen opvangen. Een negatief resultaat in enig jaar wordt conform artikel 35 lid 4 verdeeld over en bijgedragen door de aan de gemeenschappelijke regeling deelnemende gemeenten.

Passiva: voorzieningen

Voorzieningen worden gewaardeerd tegen nominale waarde.

Passiva: vaste schulden met een rentetypische looptijd van één jaar of langer

De vaste schulden worden gewaardeerd tegen de nominale waarde, verminderd met de reeds gedane aflossingen.

Netto vlottende schulden met een rentetypische looptijd korter dan één jaar en overlopende passiva

Deze worden gewaardeerd tegen de nominale waarde.

Programmarekening**Algemeen**

De programmarekening van Paswerk is meer gedetailleerd dan het BBV voorschrijft. Paswerk heeft hier bewust voor gekozen. De programmarekening komt tegemoet aan de sturingsmechanismen van het bestuur en de verantwoordingsbehoeften van de gemeentes.

Netto omzet

De netto omzet is de opbrengst van aan derden geleverde goederen en diensten, exclusief de over de omzet geheven omzetbelasting, verminderd met de kosten van de omzet en kortingen.

Gemeentelijke bijdrage

De gemeentelijke bijdrage omvat de overeengekomen bijdrage in de bestuurskosten.

Subsidie Wsw

Dit betreft de subsidie van de gemeenten zoals bedoeld in de artikelen 7 tot en met 10 van de Wet Sociale Werkvoorziening.

Subsidieresultaat Wsw

Het subsidieresultaat Wsw is de subsidie Wsw verminderd met de personeelskosten van de Wsw werknemers.

Afschrijvingen

Dit betreft de afschrijvingskosten van de vaste activa. De afschrijvingstermijn bedraagt maximaal de economische levensduur.

Personeelskosten Wsw, WIW en ambtelijke werknemers: lonen en salarissen

Hieronder worden de loon- en salariskosten van de werknemers verantwoord. Onder loon- en salariskosten wordt verstaan het bruto bedrag van de aan het boekjaar toe te rekenen lonen en salarissen, vermeerderd met de uitbetaalde vakantierechten.

Personeelskosten Wsw, WIW en ambtelijke werknemers: sociale lasten

De sociale lasten betreffen de ter zake van de werknemersverzekeringen verschuldigde werkgeverslasten, alsmede het werkgeversaandeel in de pensioenvoorziening. Dit betreft tevens de aan het boekjaar toe te rekenen ziekengelden.

Overige kosten

De overige kosten worden berekend op basis van historische kosten.

Kasstroomoverzicht

Het kasstroomoverzicht is opgesteld op basis van de indirecte methode.

6. TOELICHTING OP DE BALANS

(bedragen in Euro)

Activa:

Materiële vaste activa:

	Gronden en terreinen	Bedrijfs- gebouwen	Vervoer- middelen	Machines, apparaten & installaties	Overige materiële vaste activa	Totaal 2011
Boekwaarde per 1 januari	1.360.816	9.833.664	1.000.979	1.107.264	231.314	13.534.037
Bij: investeringen	-	45.986	203.545	218.610	3.674	471.815
	<u>1.360.816</u>	<u>9.879.650</u>	<u>1.204.524</u>	<u>1.325.874</u>	<u>234.988</u>	14.005.852
Af: desinvesteringen	-	-	-	187	1.911	2.098
Af: afschrijvingen	19.490	519.611	257.505	267.956	143.848	1.208.409
	<u>19.490</u>	<u>519.611</u>	<u>257.505</u>	<u>267.956</u>	<u>143.848</u>	1.208.409
Boekwaarde per 31 december	<u>1.341.326</u>	<u>9.360.039</u>	<u>947.019</u>	<u>1.057.731</u>	<u>89.229</u>	<u>12.795.345</u>

De materiële vaste activa bestaan uitsluitend uit activa met een economisch nut. Op de aanschafwaarde van de grond wordt niet afgeschreven, op de daarop aangebrachte voorzieningen wel.

Financiële vaste activa

	<u>31-dec-2011</u>	<u>31-dec-2010</u>
Economisch eigendom aandelen (certificaten) Werkpas Holding B.V.	1	1
Totaal financiële vaste activa	<u>1</u>	<u>1</u>

Betreft het economisch eigendom van alle aandelen, uitgegeven door Werkpas Holding B.V. Het juridisch eigendom berust bij de Stichting Administratiekantoor Werkpas Holding B.V. te Cruquius.

Vorraden:

	<u>31-dec-2011</u>	<u>31-dec-2010</u>
Grond- en hulpstoffen	109.482	158.821
Gereed product en handelsgoederen	152.613	249.045
Totaal voorraden	<u>262.094</u>	<u>407.866</u>

De voorraadpositie is afgenomen van € 407.866 per ultimo 2010 naar € 262.094 per ultimo 2011. Daarnaast is in dit boekjaar voor een bedrag van € 130.244 (2010: € 87.456) de voorraad afgewaardeerd wegens incurantheid.

Uitzettingen met een rentetypische looptijd korter dan één jaar:

	<u>31-dec-2011</u>	<u>31-dec-2010</u>
Vorderingen op openbare lichamen:		
Handelsdebiteuren	1.487.422	1.187.755
Subsidie Wsw	561.997	365.145
UWV, uitkering arbeidsongeschiktheid	18.506	-
Gemeentelijke bijdrage in exploitatieresultaat	-	-
Totaal vorderingen op openbare lichamen	<u>2.067.924</u>	<u>1.552.899</u>
Af: voorziening dubieuze vorderingen op openbare lichamen	891	501
Totaal vorderingen op openbare lichamen	<u>2.067.033</u>	<u>1.552.399</u>
	<u>31-dec-2011</u>	<u>31-dec-2010</u>
Overige vorderingen:		
Debiteuren tot één maand oud	1.338.051	1.231.447
Debiteuren ouder dan één en minder dan twee maanden oud	445.735	81.335
Debiteuren ouder dan twee en minder dan drie maanden oud	47.376	72.919
Debiteuren ouder dan drie maanden	46.504	81.246
Totaal debiteuren	<u>1.877.667</u>	<u>1.466.947</u>
Af: voorziening dubieuze debiteuren	42.995	19.838
Totaal debiteuren +/- voorziening dubieuze overige vorderingen	<u>1.834.672</u>	<u>1.447.109</u>
Voorschotten en leningen aan personeel	71.822	57.194
Nog te factureren	-	47.161
Diversen	827	27.109
Totaal overige vorderingen	<u>1.907.321</u>	<u>1.578.573</u>
Overige uitzettingen:		
Waarborgsommen	14.595	14.595
Totaal overige uitzettingen	<u>14.595</u>	<u>14.595</u>
Totaal uitzettingen met een rentetypische looptijd korter dan één jaar	<u>3.988.949</u>	<u>3.145.567</u>

Het totaalbedrag van de vorderingen op debiteuren bedroeg per ultimo 22,5 % (2010: 16,4%) van de bruto omzet. Hiermee staat een vorderingen gemiddeld 82 dagen (2010: 60) uit. Per 27 februari 2012 stond van het saldo per 31 december 2011 nog een bedrag van € 526.028 open.

Liquide middelen:

	<u>31-dec-2011</u>	<u>31-dec-2010</u>
Kasgeld en geldswaarden	4.941	8.184
Rekening-courant Bank Nederlandse Gemeenten	108.791	106.904
Rekening-courant ING Bank N.V.	89.239	-
Spaarrekening ING Bank N.V.	330.500	-
G-rekening ING Bank N.V.	9.250	11.931
Postbank N.V.	-	806
Totaal liquide middelen	<u>542.721</u>	<u>127.825</u>

Ten aanzien van de liquide middelen gelden geen opnamebeperkingen (m.u.v. de G-rekening) en er worden geen valutarisico's gelopen.

Overlopende activa:

	<u>31-dec-2011</u>	<u>31-dec-2010</u>
<u>Nog te ontvangen bedragen</u>		
Voorschotten aan personeel	1.217	165.875
Dividendbelasting	79.050	-
Nog te ontvangen zorgverzekeringspremie (Zilveren Kruis)	1.430	-
Nog te ontvangen premie pensioenfonds WIW werknemers	1.635	1.023
Nog te ontvangen premie pensioenfonds Wsw werknemers	-	56.197
	<u>83.331</u>	<u>223.095</u>
Vooruitbetaalde bedragen die ten lasten van volgende begrotingsjaren komen	201.989	181.152
Totaal overlopende activa	<u>285.321</u>	<u>404.246</u>

Passiva:**Eigen vermogen:**

	<u>31-dec-2011</u>	<u>31-dec-2010</u>
<u>Algemene reserve:</u>		
Stand per 1 januari	5.975.225	6.594.212
Toevoeging: resultaat vorig boekjaar	11.115	-
Onttrekking: resultaat vorig boekjaar	-	618.987-
Stand per 31 december	<u>5.986.340</u>	<u>5.975.225</u>
<u>Nog te bestemmen resultaat:</u>		
Resultaat boekjaar	121.642-	11.115
Bijdrage in exploitatie door deelnemende gemeenten	-	-
Totaal nog te bestemmen resultaat	<u>121.642-</u>	<u>11.115</u>
Totaal eigen vermogen:	<u>5.864.698</u>	<u>5.986.340</u>

Voorzieningen:

	<u>31-dec-2011</u>	<u>31-dec-2010</u>
<u>Voorziening personeel</u>		
Saldo per 1 januari	260.742	-
Toevoeging:	-	260.742
Aanwendungen:	175.794-	-
T.g.v. de rekening van baten lasten vrijgevallen bedragen	77.343-	-
Saldo per 31 december	<u>7.606</u>	<u>260.742</u>
Totaal voorzieningen	<u>7.606</u>	<u>260.742</u>

Per ultimo 2010 is een voorziening personeel opgenomen. Deze voorziening dient ter dekking van de (verwachte) personele lasten van de afvloeiing van een aantal medewerkers die binnen de huidige organisatie niet meer tot hun recht komen. Per ultimo 2011 is hiervan nog één medewerker in dienst.

Vaste schulden (met een rentetypische looptijd van een jaar of langer):**Onderhandse leningen van binnenlandse banken:**

	<u>Stand per 1-jan-2011</u>	<u>Opgenomen leningen</u>	<u>Aflossingen</u>	<u>Stand per 31-dec-2011</u>	<u>Rente 2011</u>	<u>Rente %</u>
N.V. BNG: 10 jaar	1.600.000	-	400.000	1.200.000	54.024	3,400
N.V. BNG: 20 jaar	2.800.000	-	175.000	2.625.000	116.238	4,320
Totaal	<u>4.400.000</u>	<u>-</u>	<u>575.000</u>	<u>3.825.000</u>	<u>170.262</u>	

Alle geldleningen zijn verstrekt door binnenlandse banken. In 2012 dient in totaal voor een bedrag van € 575.000 afgelost te worden.

	<u>31-dec-2011</u>	<u>31-dec-2010</u>
Ontvangen waarborgsommen:		
Verhuur onroerend goed ICAT Textielrestauratie B.V.	8.464	8.273
Totaal ontvangen waarborgsommen	<u>8.464</u>	<u>8.273</u>
Totaal vaste schulden	<u>3.833.464</u>	<u>4.408.273</u>

Vlottende passiva:

	<u>31-dec-2011</u>	<u>31-dec-2010</u>
Netto vlottende schulden met een rentetypische looptijd korter dan één jaar:		
<u>Kasgeldleningen:</u>		
N.V. Bank Nederlandse Gemeenten	4.750.000	3.500.000
<u>RC-verhouding met niet financiële instellingen 1):</u>		
RC-Werkpas B.V.	493.695	519.862
<u>Bank- en giroschulden:</u>		
Rekening-courant ING Bank N.V.	-	441.226
<u>Overige schulden:</u>		
Crediteuren	918.493	996.882
Terug te betalen bijdrage Wsw subsidie gemeenten	291.845	-
Overige schulden	<u>84.826</u>	<u>128.638</u>
	1.295.163	1.125.519
Totaal netto vlottende schulden met een rentetypische looptijd korter dan één jaar:	<u>6.538.858</u>	<u>5.586.607</u>

1) Over het saldo in rekening-courant werd in 2011 2,227% (2010: 1,8775%) rente berekend.

Overlopende passiva:

Nog te betalen bedragen

Salarissen	101	2.379
Loonheffing	787.036	850.020
Pensioenpremies	<u>95.254</u>	<u>30.591</u>
	882.391	882.990
Transitorische rente	117.158	106.469
Omzetbelasting	419.953	296.223
<u>Overige vooruitontvangen bedragen die ten bate van volgende begrotingsjaren komen</u>		
Vooruitontvangen bedragen	210.303	91.897
Totaal overlopende passiva	<u>1.629.805</u>	<u>1.377.579</u>
Totaal vlottende passiva	<u>8.168.663</u>	<u>6.964.186</u>

Niet in de balans opgenomen belangrijke financiële verplichtingen:

Huur gebouwen:

Voor de bedrijfsruimte aan de Pestalozzistraat te Haarlem is een huurcontract voor onbepaalde tijd afgesloten. De jaarlijkse huurpenningen bedragen € 22.089 (2010: € 21.656).

Voor de bedrijfsruimte aan de Slot van Nieuwerkerkstraat te Haarlem is een huurcontract voor onbepaalde tijd afgesloten. De jaarlijkse huurpenningen bedragen € 15.105 (2010: 14.809).

Voor de bedrijfsruimte aan de Bernhardlaan te Haarlem is een huurcontract afgesloten tot minimaal 31 december 2011. In verband met toekomstige bouwactiviteiten op deze plek is sloop van dit pand aanstaande. Paswerk betaald geen huur maar heeft om het pand bedrijfsmatig in gebruik te kunnen nemen het noodzakelijk en incidenteel onderhoud voor dit pand uitgevoerd.

Voor de bedrijfsruimte aan de Sportparklaan te Heemstede is een huurcontract afgesloten tot minimaal de duur van het onderhoudscontract op het sportpark wat met de verhuurder is overeengekomen. De jaarlijkse huurpenningen bedragen € 17.763 (2010: 15.501).

Voor de kantoorruimte aan de Nederlandlaan te Haarlem is een huurcontract voor onbepaalde tijd afgesloten. De jaarlijkse huurpenningen bedragen € 4.405 (2010: 4.320).

Op diverse plaatsen zijn voor de groenvoorzieningen kleine bedrijfsruimten voor onbepaalde tijd gehuurd. De jaarlijkse huurpenningen bedragen € 5.530 (2010: 5.115).

Verplichtingen aan het personeel:

In de balans zijn de verplichtingen jegens ontslagen ambtelijke medewerkers met de betrekking tot de betaling van de wachtgelduitkeringen niet opgenomen. Ook de waarde van de niet opgenomen vakantiedagen ad € 1.104.927 (2010: € 1.338.901) en de vakantiegeldreservering ad € 1.008.470 (2010: € 1.151.115) zijn niet in de balans opgenomen.

Per 1 februari 2011 is de CAO voor de SW geëxpireerd. Er zijn nog geen nieuwe CAO-afspraken vastgelegd. In afwachting daarvan is er een verplichting ten opzichte van het personeel. De verwachting is echter dat een eventuele verhoging niet materieel is. Om deze reden is deze verplichting niet in de balans opgenomen. Ditzelfde geldt voor het ambtelijk personeel.

Leasecontracten:

Voor diverse kopieermachines zijn leasecontracten afgesloten. Het totaalbedrag aan nog te betalen termijnen bedraagt per ultimo 2011 € 103.731 (2010: € 159.756). De leasecontracten lopen in 2012, 2013 en 2014 af.

Voor een aantal in de jaren 2008 tot en met 2011 aangeschafte bedrijfswagens (Peugeot's) zijn leasecontracten afgesloten. De looptijd van deze contracten bedraagt 5 jaar na de aanschafdatum van de betreffende auto. De overeengekomen leaseprijs is uitgedrukt in een kilometerprijs per auto.

7. TOELICHTING OP DE PROGRAMMAREKENING

(bedragen in Euro)

Programma WSW

Netto omzet:

Bedrijfsonderdeel:	Omzet 2011	Kostprijs verkopen 2011	Netto omzet 2011	Begroting 2011	Begroting na wijziging 2011	Netto omzet 2010
Divisie re-integratie	4.312.989	546.912	3.766.077	4.875.136	4.625.136	4.047.497
Divisie productie	4.581.542	1.419.711	3.161.830	3.200.000	3.200.000	3.404.902
Divisie dienstverlening	6.048.482	842.234	5.206.248	5.848.170	5.848.170	5.700.865
Algemeen, huisvesting, facilitair en overig	523.021	62.353	460.668	175.641	75.641	276.379
Totaal	15.466.034	2.871.209	12.594.825	14.098.947	13.748.947	13.429.644

Ten opzichte van de begroting is in 2011 € 1,1 miljoen minder netto omzet gerealiseerd en in vergelijking met voorgaand jaar € 0,8 miljoen minder omzet. Per bedrijfsonderdeel uitgesplitst realiseerde de divisie Re-integratie € 0,9 miljoen minder omzet, de divisie Diensten € 0,6 miljoen minder en op het onderdeel algemeen werd € 0,4 miljoen meer netto omzet gerealiseerd ten opzichte van de prognose. De netto omzet van de divisie Productie kwam uit op het niveau van de begroting.

De lagere netto omzet bij de divisie Re-integratie is het gevolg van een sterke terugval van de re-integratieactiviteiten en een afname van het aantal WWB-trajecten direct bij de aanvang van 2011. Dit werd veroorzaakt door de bezuinigingen op de re-integratiebudgetten bij de diverse gemeenten. De omzet uit de re-integratieactiviteiten bleef hierdoor ruim € 0,5 miljoen achter op prognose. Bij het onderdeel individueel detacheren is veel inspanning verricht om de ambitieuze doelstelling, om gemiddeld 180 fte individueel te detacheren, te realiseren. Hierdoor steeg, in vergelijking tot 2010, de netto omzet met meer dan € 0,3 miljoen. Het realiseren van de doelstelling werd echter bemoeilijkt door de economische omstandigheden die werkgevers er van weerhield om extern arbeidscapaciteit in te huren. Hoewel aan het einde van het jaar het aantal van 180 fte uiteindelijk werd gehaald was dit onvoldoende om de doelstelling van 180 fte gemiddeld over het jaar te realiseren. Dit heeft geleid tot een lagere omzet van € 0,3 miljoen ten opzichte van de prognose.

Voor de lagere netto omzet bij de divisie Diensten zijn een aantal oorzaken te geven. Ten eerste heeft de divisie Diensten een forse bijdrage geleverd aan de overall doelstelling om deelnemers te laten uitstromen. Het aantal individueel gedetacheerden kon hierdoor fors toenemen maar dit ging ten koste van de eigen omzet omdat vrijgekomen werkplekken niet konden worden opgevuld met andere categorieën deelnemers zoals bijvoorbeeld WWB'ers. Hiermee was in de begroting wel rekening gehouden. Ten tweede viel bij het onderdeel Groen het winterwerk tegen door de zachte weersomstandigheden en was de invloed van bezuinigingen bij diverse gemeentes merkbaar bij de opdrachtverstrekking naar Paswerk. Tot slot had het onderdeel Flexkracht had net als individueel detacheren te maken met terughoudendheid van opdrachtgevers om mensen in te huren.

De positieve afwijking ten opzichte van de begroting in de netto omzet algemeen van € 0,4 miljoen wordt hoofdzakelijk verklaard door het uitblijven van de doorbelasting van detachingsvergoedingen voor WWB'ers vanuit Werkpas B.V.. Dit heeft te maken met de sterke terugval van de WWB-trajecten in 2011 die binnen Werkpas BV werden uitgevoerd. Daarnaast is er vanuit de GR circa € 93.000 doorbelast aan Leerwerkbedrijven Kennemerland B.V. (LWBK) voor loonkosten en kosten van ondersteunende diensten. Met dit laatste was in de begroting geen rekening gehouden omdat de activiteiten van LWBK eerst in het najaar van 2010 zijn opgestart.

In de kostprijs verkopen van de post "algemeen, huisvesting, facilitair en overig" is opgenomen het ingehuurde personeel dat bij Werkpas B.V. in loondienst is in het kader van "Work first" ten bedrage van € 27.605.

In de begrote netto omzet van het onderdeel Algemeen, huisvesting, facilitair en overig is een correctie gemaakt van € 139.460 voor doorbelaste kosten van Personeel WZK B.V. Deze kosten zijn nu opgenomen bij de doorbelaste loonkosten van derden van het ambtelijk personeel.

Gemeentelijke bijdrage bestuurskosten:	2011 Werkelijk	2011 Begroting	2011 Begroting na wijziging	2010 Werkelijk
Doorberekend aan de deelnemende gemeenten	68.911	90.000	90.000	76.510
Diverse bijdragen en baten:				
Doorberekende vracht- en orderkosten	60.334	40.355	40.355	46.171
Activering productie voor het eigen bedrijf	14.675	-	-	4.325
Subsidie pilots "Werken naar vermogen", 2010	81.681	-	-	120.000
Bijdrage Bureau Jeugdzorg in onderzoekskosten overname leerwerkbedrijver	-	-	-	50.000
Mutatie voorziening dubieuze debiteuren en dubieuze vorderingen	-	-	-	104.286
Vrijval voorziening personeel	77.343	-	-	-
Overige bijdragen	6.055	-	-	8.013
Totaal diverse bijdragen en baten	240.088	40.355	40.355	332.795

De doorberekende vracht- en kleine orderkosten betreffen de bij afnemers in rekening gebrachte vracht- en orderkosten. Deze kosten kunnen echter niet in alle gevallen worden doorberekend en zijn sterk afhankelijk van de aard en de samenstelling van de productie. De betaalde vrachtkosten zijn verantwoord onder de post algemene kosten.

In 2010 en 2011 is een bedrag van € 201.681 subsidie verantwoord voor de pilots "werken naar vermogen". Dit betreft de pilots "ontwikkeling zorgconcept", "ontwikkeling instrumentarium praktijkassessment" en "Paswerk in de wijk". Het totaalbedrag van de toegekende subsidie voor deze pilots bedraagt € 252.000.

<u>Wsw:</u>	<u>2011</u> Werkelijk	<u>2011</u> Begroting	<u>2011</u> Begroting na wijziging	<u>2010</u> Werkelijk
Subsidie:				
Gemeentelijke subsidie Wsw	24.320.372	25.952.832	24.539.054	25.708.020
Totaal subsidie	<u>24.320.372</u>	<u>25.952.832</u>	<u>24.539.054</u>	<u>25.708.020</u>

Voor een nadere toelichting wordt verwezen naar de verantwoordingsinformatie Wsw, zoals opgenomen bij de overige gegevens in deze jaarrekening en onderdeel 2.4 van de programmaverantwoording.

Loonkosten:

Bruto lonen	20.210.530	21.070.884	20.494.251	20.509.463
Wet vermindering afdracht	48.207-	15.000-	15.000-	60.529-
Sociale lasten	3.046.833	3.088.501	3.003.966	3.000.593
Pensioenpremies	2.177.184	2.333.311	2.269.478	2.299.798
Totaal loonkosten	<u>25.386.340</u>	<u>26.477.695</u>	<u>25.752.695</u>	<u>25.749.325</u>

Personele bezetting:

Aantal Wsw-werknemers (dienstverbanden)	1.039,0	1.070,0	1.070,0	1.061,5
Aantal Wsw-werknemers (fte)	913,4	934,0	934,0	932,5

De lagere personele kosten ten opzichte van de begroting (-/- € 366.000) worden verklaard door een lagere personele bezetting (6,6 fte) in geld -/- € 241.000 en meer begeleid werken (8,7 fte) -/- € 183.000. Daartegenover staan hogere gemiddelde loonkosten per Wsw'er voor in totaal € 56.000. Dit laatste wordt hoofdzakelijk verklaard door lagere nieuwe instroom van Wsw en autonome doorgroei in schalen.

Uitkeringen:

Ontvangen ziekengelden	14.595-	15.000-	15.000-	55.950-
Ontvangen arbeidsongeschiktheidsuitkeringen	76.227-	40.000-	40.000-	49.851-
Totaal uitkeringen	<u>90.823-</u>	<u>55.000-</u>	<u>55.000-</u>	<u>105.801-</u>

Vervoerskosten:

Kosten besloten vervoer	100.804	185.732	185.732	136.162
Reiskostenvergoeding woon-werk	507.409	464.330	464.330	510.250
Fietsvergoedingen	-	-	-	7.343
Overige reiskostenvergoedingen	21.880	29.717	29.717	21.158
Totaal vervoerskosten	<u>630.094</u>	<u>679.780</u>	<u>679.780</u>	<u>674.913</u>
Eigen bijdragen	1.121-	-	-	3.274-
Totaal vervoerskosten -/- eigen bijdragen	<u>628.973</u>	<u>679.780</u>	<u>679.780</u>	<u>671.639</u>

Het individuele taxivervoer is in de loop van 2011 beëindigd. Hierdoor zijn de vervoerskosten lager dan begroot.

Overige kosten:

Bedrijfsgeneeskundige zorg	116.368	139.299	139.299	98.511
Voorlichting & vorming art. 49 & vakonderwijs art. 50	122.835	139.299	139.299	242.069
Vakbondscontributie	-	4.643	4.643	-
Werk- en veiligheidskleding	62.521	74.293	74.293	89.023
Feesten en recepties	13.475	23.217	23.217	9.885
Kosten kerstpakketten	24.094	23.217	23.217	26.925
Diverse kosten	1.408	9.287	9.287	34
Totaal overige kosten	<u>340.701</u>	<u>413.254</u>	<u>413.254</u>	<u>466.447</u>

Overige kosten (vervolg):

De overige kosten zijn zowel ten opzichte van de begroting (-/- € 73.000) als ten opzichte van de werkelijke kosten 2010 (-/- € 126.000) lager. Dit wordt vooral verklaard door lagere kosten voor bedrijfskundige zorg (betere contractafspraken en selectievere afname van diensten) en lagere kosten van opleidingen (kostenbesparing).

De kosten voor de vakbondscontributie zijn opgenomen in het bruto loon, aangezien deze kosten niet belastingvrij mogen worden vergoed.

	2011 Werkelijk	2011 Begroting	2011 Begroting na wijziging	2010 Werkelijk
Werkgeverssubsidie:				
Totaal werkgeverssubsidie begeleid werken	85.171	60.127	60.127	14.235

In 2011 zijn meer deelnemers geplaatst op begeleid werken dan was begroot, hierdoor is ruim € 25.000 meer uitbetaald aan werkgeverssubsidie begeleid werken. Deze overschrijding wordt gecompenseerd door minder loonkosten Wsw.

Personele bezetting begeleid werken:

Aantal werknemers begeleid werken (fte)	14,0	5,3	5,3	6,4
---	------	-----	-----	-----

(voormalig) WIW:

Subsidie:

Gemeentelijke subsidie WIW	339.892	343.852	343.852	337.455
Totaal subsidie	339.892	343.852	343.852	337.455

Loonkosten:

Bruto lonen	300.755	299.619	299.619	299.185
Sociale lasten	35.906	41.448	41.448	36.430
Pensioenpremies	11.929	10.484	10.484	10.484
Totaal loonkosten:	348.590	351.551	351.551	346.100

Personele bezetting:

Aantal WIW-werknemers (dienstverbanden)	15,0	15,0	15,0	15,0
Aantal WIW-werknemers (fte)	13,9	13,9	13,9	13,9

De activiteiten met betrekking tot de WIW worden vanaf 2005 geleidelijk afgebouwd. Hiertoe is besloten na overleg met de aan de WIW deelnemende gemeenten.

Vervoerskosten:

Vervoerskosten	1.328	1.437	1.437	1.437
Totaal vervoerskosten	1.328	1.437	1.437	1.437

Overige kosten:

Overige kosten	4.171	3.000	3.000	1.773
Totaal overige kosten	4.171	3.000	3.000	1.773

Ambtelijke werknemers:

Loonkosten:

Bruto lonen	1.934.471	1.936.191	1.936.191	1.957.256
Wet vermindering afdracht	10.927-	-	-	-
Sociale lasten	221.538	235.277	235.277	225.174
Pensioenpremies	234.329	242.253	242.253	236.419
Totaal loonkosten	2.379.411	2.413.721	2.413.721	2.418.849

Personele bezetting:

Aantal ambtelijke werknemers: (fte)	114,0	123,1	123,1	128,7
-------------------------------------	-------	-------	-------	-------

	2011 Werkelijk	2011 Begroting	2011 Begroting na wijziging	2010 Werkelijk
Uitkeringen:				
Betaalde ziekengelden en uitgekeerde wachtgelden	6.400	15.000	15.000	7.779
Betaalde en ontvangen arbeidsongeschiktheidsuitkeringen en loonkostensub	9.945-	-	-	15.547-
Totaal uitkeringen	3.545-	15.000	15.000	7.768-

In 2011 zijn minder oud-werknemers aangewezen op wachtgeld dan begroot. De ontvangen loonkostensubsidies en arbeidsongeschiktheidsuitkeringen waren niet in de begroting opgenomen.

Vervoerskosten:

Reiskostenvergoedingen woon-werkverkeer	34.735	27.264	27.264	40.505
Fietsvergoedingen	12	-	-	1.055
Overige reiskostenvergoedingen	50.705	25.894	25.894	38.740
Totaal vervoerskosten	85.452	53.158	53.158	80.300

De vervoerskosten (reiskosten woon-werk en de overige reiskostenvergoedingen) worden hier overschreden omdat de begroting van deze kosten deels is opgenomen in de doorbelaste loonkosten derden.

Doorbelaste loonkosten derden:

Stichting Epilepsie Instellingen Nederland	768.399	1.009.549	809.549	952.654
Personeel WZK B.V.	3.979.217	4.213.880	4.149.526	4.046.626
Totaal doorbelaste loonkosten derden	4.747.615	5.223.429	4.959.075	4.999.280

In de bezetting ambtelijke medewerkers zijn tevens opgenomen de ingehuurde arbeidskrachten van de Stichting Epilepsie Instellingen Nederland en de ingehuurde arbeidskrachten van Personeel WZK B.V. De verhouding tussen ambtelijke werknemers en Wsw werknemers bedroeg 1 op 8,0 in 2011 (2010: 1 op 7,3). Dit is inclusief alle medewerkers die worden ingezet voor re-integratie. Deze afname wordt met name verklaard door een efficiëntere inrichting van de personele (ambtelijke) organisatie. Als gevolg van een grotere afname van het aantal ambtelijke medewerkers dan verwacht zijn de loonkosten lager dan begroot.

Overige kosten:

Kosten ondernemingsraad	6.681	12.500	12.500	8.023
Kosten gepensioneerden	13.384	47.500	47.500	30.963
Kosten ingehuurde arbeidskrachten	272.009	275.200	275.200	483.950
Bedrijfsgeneeskundige zorg	37.659	33.000	33.000	58.807
Opleidingskosten	117.699	92.500	92.500	155.318
Wervingskosten	4.794	25.000	22.832	29.288
Bedrijfsbijeenkomsten	7.642	25.000	25.000	17.264
Diverse kosten	3.988	14.300	5.822	15.114
Totaal overige kosten	463.854	525.000	514.354	798.728

Per saldo komen de overige personeelskosten € 50.500 lager uit dan begroot. Dit heeft vooral te maken met een afname van de verplichtingen voor gepensioneerde werknemers. Daarnaast zijn kostenbesparingen gerealiseerd op de budgetten voor wervingskosten en bedrijfsbijeenkomsten. In verband met trainingen voor leidinggevend personeel (teamleiders en werkleiders) zijn extra kosten voor opleidingen gemaakt. Deze laatste kosten worden echter gedekt door de hiervoor ontvangen WVA-korting voor opleidingen.

Aanwending voorziening personeel

Aanwending 2011	175.794-	-	-	-
-----------------	-----------------	---	---	---

Afschrijvingen materiële vaste activa:

Gronden en terreinen	19.490	19.490	19.490	22.218
Gebouwen	519.611	519.503	519.503	517.130
Vervoermiddelen	257.505	262.650	259.845	229.800
Machines, apparaten en installaties	267.956	355.479	348.507	299.217
Overige materiële vaste activa	143.848	98.465	98.214	171.233
Totaal afschrijvingen materiële vaste activa	1.208.409	1.255.586	1.245.558	1.239.597

	2011 Werkelijk	2011 Begroting	2011 Begroting na wijziging	2010 Werkelijk
Rente:				
<u>Rentelasten:</u>				
Rente langlopende leningen BNG	170.262	170.451	170.451	191.611
Rente kasgeldleningen BNG	76.140	90.000	90.000	39.097
Rente rekening-courant Werkpas B.V.	11.162	-	-	34.064
Overige rentelasten	-	24.500	24.500	693
Totaal rentelasten	257.565	284.950	284.950	265.464
<u>Rentebaten:</u>				
Ontvangen rente over saldi bij BNG, ING Bank en Postbank	1.836	-	-	978
Overige rentebaten	679	12.500	12.500	-
Totaal rentebaten	2.516	12.500	12.500	978
Totaal rentebaten & -lasten	255.049	272.451	272.451	264.486
Huur:				
Gebouwen, installaties & erfpachtcanon	85.978	81.000	76.000	87.901
Overige bedrijfs- & transportmiddelen	160.161	193.600	187.600	197.021
Totaal huur	246.139	274.600	263.600	284.922
Onderhoudskosten:				
Gebouwen, terreinen & installaties	203.125	299.962	299.962	187.518
Machines, hard & software, inventaris & vervoermiddelen	528.364	569.325	569.325	533.346
Kleine aanschaffingen	95.361	112.350	112.350	96.237
Schoonmaakkosten & vuilafvoer	40.264	60.600	60.600	99.074
Totaal onderhoudskosten	867.113	1.042.237	1.042.237	916.174

De onderhoudskosten komen ruim € 175.000 lager uit dan begroot. Dit is het gevolg van diverse maatregelen zoals betere contractvoorwaarden en opdrachtverstrekking naar leveranciers, uitvoering van onderhoud in eigen beheer en op bedrijfseconomisch verantwoorde wijze uitstellen van onderhoud. Daarnaast is er bespaard op diverse uitgaven voor gereedschappen en materialen.

Energieverbruik:

Elektriciteit	184.671	182.010	182.010	188.262
Gas	101.399	102.000	102.000	114.684
Water	12.226	15.000	15.000	11.667
Brandstof machines en vervoermiddelen	180.762	148.000	148.000	162.679
Totaal energieverbruik	479.058	447.010	447.010	477.291

Uitbreiding van het machine- en wagenpark bij de dienstverlenende activiteiten en hogere brandstofprijzen hebben geleid tot hogere kosten van brandstoffen machines en vervoermiddelen in vergelijking tot de begroting. Deze overschrijding wordt gecompenseerd door bedrijfsopbrengsten.

Belastingen en verzekeringen:

Belastingen en verzekeringen	223.376	222.940	222.940	224.742
Totaal belastingen en verzekeringen	223.376	222.940	222.940	224.742

Onder de kosten van belastingen en verzekeringen zijn opgenomen onroerend zaakbelasting, waterschapbelasting, milieubelasting, heffing waterkwaliteit, motorrijtuigenbelasting en kosten van bedrijfsverzekeringen.

	2011 Werkelijk	2011 Begroting	2011 Begroting na wijziging	2010 Werkelijk
Algemene kosten:				
<u>Indirecte productiekosten:</u>				
Verpakkingsmateriaal & orderkosten	24.744	26.250	26.250	27.617
Opslag, distributie & vrachtkosten	66.661	58.150	58.150	63.768
Totaal indirecte productiekosten	<u>91.405</u>	<u>84.400</u>	<u>84.400</u>	<u>91.385</u>
<u>Commerciële kosten:</u>				
Reclame & acquisitiekosten	25.256	48.000	29.750	5.635
Advertentiekosten	5.838	6.800	6.800	6.658
Totaal commerciële kosten	<u>31.094</u>	<u>54.800</u>	<u>36.550</u>	<u>12.293</u>
<u>Kosten dienstverlening derden:</u>				
Advieskosten derden	117.064	183.500	112.578	78.054
Computerkosten salarissen	59.413	75.000	75.000	67.827
Totaal kosten dienstverlening derden	<u>176.477</u>	<u>258.500</u>	<u>187.578</u>	<u>145.881</u>
<u>Overige algemene kosten:</u>				
Kantoorkosten	166.528	263.600	243.800	230.265
Beveiligingskosten	52.573	52.000	52.000	42.656
Accountantskosten	38.880	58.000	48.000	45.190
Vergader- en representatiekosten	22.733	18.000	18.000	23.068
Presentie- en vacatiegelden	-	1.500	1.500	1.219
Kosten kantine (kosten minus opbrengsten)	93.312	100.650	100.650	110.949
Incassokosten debiteuren	13.680	-	-	852
Diversen	16.733	15.000	5.000	14.351
Totaal overige algemene kosten	<u>404.439</u>	<u>508.750</u>	<u>468.950</u>	<u>468.550</u>
Totaal algemene kosten	<u>703.415</u>	<u>906.450</u>	<u>777.478</u>	<u>718.108</u>

Zowel ten opzichte van de begroting (-/- € 74.063) als ten opzichte van vorig jaar (-/- € 14.693) komen de algemene kosten lager uit. Dit is het gevolg van de diverse kostenbesparingen die in het afgelopen jaar zijn doorgevoerd.

Diverse lasten:

Kosten afboeking oninbare vorderingen	12.032	20.000	20.000	34.909
Mutatie voorziening dubieuze debiteuren en dubieuze vorderingen	23.548	25.000	25.000	-
Kosten uit voorgaande boekjaren	-	5.000	5.000	-
Lasten voorziening personeel	-	-	-	260.742
Overige diverse lasten	3.218	25.000	25.000	3.380
Totaal diverse lasten	<u>38.797</u>	<u>75.000</u>	<u>75.000</u>	<u>299.031</u>

Incidentele baten (+) en lasten (-):

Incidentele baten (+):

Boekwinsten desinvesteringen materiële vaste activa	12.118	-	-	20.586
Totaal incidentele baten (+)	<u>12.118</u>	<u>-</u>	<u>-</u>	<u>20.586</u>

Incidentele lasten (-):

Boekverlies desinvesteringen materiële vaste activa	2.047-	-	-	35.000-
Totaal incidentele lasten (-)	<u>2.047-</u>	<u>-</u>	<u>-</u>	<u>35.000-</u>

Totaal incidentele baten (+) en lasten (-):	<u>10.071</u>	<u>-</u>	<u>-</u>	<u>14.414-</u>
--	----------------------	-----------------	-----------------	-----------------------

	<u>2011</u> Werkelijk	<u>2011</u> Begroting	<u>2011</u> Begroting na wijziging	<u>2010</u> Werkelijk
Resultaat deelnemingen				
Dividend Werkpas Holding B.V.	527.000	138.061	138.061	-
Totaal resultaat deelnemingen	<u>527.000</u>	<u>138.061</u>	<u>138.061</u>	<u>-</u>
Nog te bestemmen resultaat:				
Resultaat boekjaar	121.642-	-	-	11.115
Totaal nog te bestemmen resultaat	<u>121.642-</u>	<u>-</u>	<u>-</u>	<u>11.115</u>
Mutaties Reserves	-	-	-	-
Resultaat na bestemming	<u>121.642-</u>	<u>-</u>	<u>-</u>	<u>11.115</u>

8.1 OVERIGE GEGEVENS

(bedragen in Euro)

	<u>2011</u> Werkelijk	<u>2011</u> Begroting	<u>2011</u> Begroting na wijziging	<u>2010</u> Werkelijk
Voorstel tot bestemming van het resultaat:				
Het resultaat is als volgt opgebouwd:				
Bedrijfsresultaat	658.713-	-	-	25.529
Af: incidentele baten (+) en lasten (-)	10.071	-	-	14.414-
Exploitatieresultaat	<u>648.642-</u>	<u>-</u>	<u>-</u>	<u>11.115</u>
Bij: bijdrage deelnemende gemeenten	-	-	-	-
Bij: resultaat deelnemingen	527.000	138.061	138.061	-
Restant negatief resultaat te onttrekken aan algemene reserve	<u>121.642-</u>	<u>138.061</u>	<u>138.061</u>	<u>11.115</u>

Op basis van het besluit van het dagelijks bestuur is in 2011 is een dividenduitkering gedaan door Werkpas Holding B.V. van € 527.000. Met deze dividenduitkering was geen rekening gehouden in de begroting 2011.

Bijdragen van de deelnemende gemeenten in de bestuurskosten

Conform artikel 35 lid 1a van de gemeenschappelijke regeling betalen de deelnemende gemeenten een bijdrage in de bestuurs-, secretariaats- en niet uit de rijkssubsidie te dekken kosten. Voor het jaar 2011 is deze bijdrage € 68.911. De verdeling van deze kosten gebeurt op basis van de verhouding van het aantal inwoners per gemeente.

De verdeling van de bijdrage in de bestuurskosten is als volgt:

Gemeente	Inwonertal	Bijdrage
Bloemendaal	22.039	6.870
Haarlem	150.670	46.966
Haarlemmerliede en Spaarnwoude	5.432	1.693
Heemstede	26.297	8.197
Zandvoort	16.632	5.184
Totaal	<u>221.070</u>	<u>68.911</u>

8.2 INVESTERINGEN

Categorie	Kostenplaats	Afschrijvings- termijn	Investerings- bedrag
<u>Gebouwen:</u>			
Verbouwing Ruim Baan	Dagbesteding	10	45.986
Totaal gebouwen			45.986
<u>Vervoermiddelen:</u>			
Auto Peugeot Boxer	Wielwerk	5	23.260
Tractor Fendt 208 Vario	Groen	10	61.600
Vorkheftruck Linde (gebruikt)	Groen	3	9.500
Auto Piaggio Porter Kipper	Groen	5	13.541
Schaftwagen Alescon	Groen	5	14.615
Auto Peugeot Boxer Kipper (2x)	Groen	5	61.671
Auto Peugeot Boxer	Grafisch	5	19.358
Totaal vervoermiddelen			203.545
<u>Machines, apparaten & installaties:</u>			
Installaties:			
Groepenkast Electra	Huisvesting	10	19.494
Sprinklerleidingen magazijn	Huisvesting	10	42.000
Totaal installaties			61.494
Machines:			
Zoutstrooier	Groen	5	6.795
Cirkelmaaier Canycom	Groen	5	7.184
Kunstmeststrooier Vicon	Groen	5	3.467
Kunstgrasdieptereiniger Verti-Air	Groen	5	22.500
Veegmachine Imants Rotosweep (2x)	Groen	5	26.260
Papiersnijmachine Deaho	Grafisch	10	15.000
Cirkelmaaier Toro	Groen	5	48.275
Cirkelzaagmachine Bewo	Productie	5	2.950
Bedrijfswasautomaat IPSO	Schoonmaak	5	4.939
Boor en freesmachine HU	Productie	6	6.000
Zoutstrooier Snowex	Groen	5	3.870
Totaal machines			147.240
Hardware:			
Printer HP Laserjet	I.C.T.	4	3.221
HP StorageWorks	I.C.T.	4	2.550
Printer HP Laserjet	I.C.T.	4	4.105
Totaal hardware			9.876
Totaal machines, apparaten & installaties			218.610
<u>Overige materiële vaste activa:</u>			
Inventaris			
Container Bigap	Groen	5	3.674
Totaal inventaris			3.674
Totaal overige materiële vaste activa			3.674
Totaal investeringen			471.815

8.3 VERANTWOORDINGSINFORMATIE WSW

SZW	G1B	Wet sociale werkvoorziening (Wsw)	Hieronder per regel één gemeente(code) selecteren en in de kolommen ernaast de verantwoordingsinformatie voor die gemeente invullen	Het totaal aantal geïndiceerde inwoners per gemeente dat een dienstbetrekking heeft of op de wachtlijst staat en beschikbaar is om een dienstbetrekking als bedoeld in artikel 2, eerste lid, of artikel 7 van de wet te aanvaarden op 31 december 2011	Het totaal aantal inwoners dat is uitgestroomd uit het werknemersbestand in 2011, uitgedrukt in arbeidsjaren	Het totaal aantal gerealiseerde arbeidsplaatsen voor geïndiceerde inwoners in 2011, uitgedrukt in arbeidsjaren	Het totaal aantal gerealiseerde begeleid werkenplekken voor geïndiceerde inwoners in 2011, uitgedrukt in arbeidsjaren
		Wet sociale werkvoorziening (Wsw)					
		Openbaar lichaam o.g.v. Wgr (SiSa tussen medeoverheden)					
		Het openbaar lichaam verantwoordt hier per gemeente over het deel van de regeling dat in 2011 door het openbaar lichaam is uitgevoerd.					
			Aard controle n.v.t.	Aard controle R	Aard controle R	Aard controle R	Aard controle R
			1 0344 (Utrecht)	1,00	0,00	1,00	0,00
			2 0345 (Veenendaal)	0,00	0,69	0,00	0,00
			3 0358 (Aalsmeer)	1,00	0,00	1,00	0,00
			4 0362 (Amstelveen)	1,00	0,00	0,89	0,00
			5 0363 (Amsterdam)	3,00	0,92	1,93	0,00
			6 0375 (Beverwijk)	1,00	1,00	1,56	0,00
			7 0377 (Bloemendaal)	41,75	7,34	33,45	0,56
			8 0392 (Haarlem)	928,25	70,82	716,51	8,81
			9 0393 (Haarlemmerliede)	6,25	2,00	6,65	0,00
			10 0394 (Haarlemmermeer)	52,50	11,32	47,62	1,00
			11 0397 (Heemstede)	92,75	10,91	79,14	1,69
			12 0450 (Uitgeest)	1,00	0,00	1,00	0,00
			13 0453 (Velsen)	27,50	2,13	21,64	1,00
			14 0473 (Zandvoort)	39,00	2,78	27,46	0,99
			15 0479 (Zaanstad)	1,00	0,00	1,00	0,00
			16 0534 (Hillegom)	4,00	0,01	3,19	0,00
			17 0553 (Lisse)	0,00	0,50	0,38	0,00
			18 0576 (Noordwijkerhout)	1,00	0,00	1,00	0,00
			19 1708 (Steenwijkerland)	0,00	0,00	0,89	0,00

Controleverklaring van de onafhankelijke accountant

Aan het algemeen bestuur van de Gemeenschappelijke Regeling
Werkvoorzieningschap Zuid-Kennemerland

Verklaring betreffende de jaarrekening

Wij hebben de (in de jaarstukken opgenomen) jaarrekening 2011 van de Gemeenschappelijke Regeling Werkvoorzieningschap Zuid-Kennemerland gecontroleerd. Deze jaarrekening bestaat uit de balans per 31 december 2011 en de programmarekening over 2011 met de toelichtingen, waarin zijn opgenomen een overzicht van de gehanteerde grondslagen voor financiële verslaggeving en andere toelichtingen, alsmede de SiSa-bijlage.

Verantwoordelijkheid van het dagelijks bestuur

Het dagelijks bestuur van de Gemeenschappelijke Regeling Werkvoorzieningschap Zuid-Kennemerland is verantwoordelijk voor het opmaken van de jaarrekening, alsmede voor het opstellen van het jaarverslag, beide in overeenstemming met het in Nederland geldende Besluit Begroting en Verantwoording provincies en gemeenten (BBV).

Deze verantwoordelijkheid houdt onder meer in dat de jaarrekening zowel de baten en lasten als de activa en passiva getrouw dient weer te geven en dat de in de jaarrekening verantwoorde baten, lasten en balansmutaties rechtmatig tot stand zijn gekomen. Rechtmatige totstandkoming betekent in overeenstemming met de begroting, en met de relevante wet- en regelgeving waaronder verordeningen van de gemeenschappelijke regeling.

Het dagelijks bestuur is tevens verantwoordelijk voor een zodanige interne beheersing als het noodzakelijk acht om het opmaken van de jaarrekening en de rechtmatige totstandkoming van baten, lasten en balansmutaties mogelijk te maken zonder afwijkingen van materieel belang als gevolg van fraude of fouten.

Verantwoordelijkheid van de accountant

Onze verantwoordelijkheid is het geven van een oordeel over de jaarrekening op basis van onze controle. Wij hebben onze controle verricht in overeenstemming met het Nederlands recht, waaronder de Nederlandse controlestandaarden en het Besluit Accountantscontrole Decentrale Overheden (BADO). Dit vereist dat wij voldoen aan de voor ons geldende ethische voorschriften en dat wij onze controle zodanig plannen en uitvoeren dat een redelijke mate van zekerheid wordt verkregen dat de jaarrekening geen afwijkingen van materieel belang bevat.

Een controle omvat het uitvoeren van werkzaamheden ter verkrijging van controle-informatie over de bedragen en de toelichtingen in de jaarrekening. De geselecteerde werkzaamheden zijn afhankelijk van de door de accountant toegepaste oordeelsvorming, met inbegrip van het inschatten van de risico's dat de jaarrekening een afwijking van materieel belang bevat als gevolg van fraude of fouten.

Bij het maken van deze risico-inschattingen neemt de accountant de interne beheersing in aanmerking die relevant is voor het opmaken van de jaarrekening en voor het getrouwe beeld daarvan, alsmede voor de rechtmatige totstandkoming van baten, lasten en balansmutaties, gericht op het opzetten van controlewerkzaamheden die passend zijn in de omstandigheden. Deze risico-inschattingen hebben echter niet tot doel een oordeel tot uitdrukking te brengen over de effectiviteit van de interne beheersing van de gemeenschappelijke regeling.

Een controle omvat tevens het evalueren van de geschiktheid van de gebruikte grondslagen voor financiële verslaggeving en de gebruikte financiële rechtmatigheidscriteria en van de redelijkheid van de door het dagelijks bestuur van de gemeenschappelijke regeling gemaakte schattingen, alsmede een evaluatie van het algehele beeld van de jaarrekening. Deze financiële rechtmatigheidscriteria zijn vastgesteld met het normenkader door het algemeen bestuur op 4 november 2009 en de operationalisering van het normenkader voor rechtmatigheid in de beheersorganisatie van de gemeenschappelijke regeling.

De bij onze controle toegepaste goedkeuringstolerantie bedraagt voor fouten 1 % en voor onzekerheden 3 % van de totale lasten en toevoegingen aan reserves. Deze goedkeuringstolerantie is ontleend aan het BADO. Op basis van artikel 2, lid 7 BADO is deze goedkeuringstolerantie door het algemeen bestuur bij besluit van 4 november 2009 vastgesteld.

Wij zijn van mening dat de door ons verkregen controle-informatie voldoende en geschikt is om een onderbouwing voor ons oordeel te bieden.

Oordeel betreffende de jaarrekening

Naar ons oordeel geeft de jaarrekening van Gemeenschappelijke Regeling Werkvoorzieningschap Zuid-Kennemerland een getrouw beeld van de grootte en de samenstelling van zowel de baten en lasten over 2011 als van de activa en passiva per 31 december 2011 in overeenstemming met het BBV.

Voorts zijn wij van oordeel dat de in deze jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties over 2011 in alle van materieel belang zijnde aspecten rechtmatig tot stand zijn gekomen in overeenstemming met de begroting en met de relevante wet- en regelgeving waaronder verordeningen van de gemeenschappelijke regeling.

Verklaring betreffende overige bij of krachtens de wet gestelde eisen

Ingevolge artikel 213, lid 3 onder d Gemeentewet vermelden wij dat het jaarverslag, voor zover wij dat kunnen beoordelen, verenigbaar is met de jaarrekening.

Alkmaar, 18 april 2012
Deloitte Accountants B.V.

Was getekend: ing. J.L. Wisse RA